

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно
Советдэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 26 (6736) 1954 оной январин 31, воскресенье | Сэн 20 мүнгэн.

Хунгагшад дунда агитационно-пропагандистска хүдэлмэри үргэнөөр ябуулха

ССР Союзай Верховно Советдэй хунгагшад бэлдэхэд манай орон дотор үргэнөөр ябуулагдаха байна. Мүнөө хаа хаанагүй хунгуулин округууд, уястогууд байгуулагдаа. Хунгуулин комиссионуудыг составта кандидатнуудыг дэжүүлхын зорилгоор ажалладай суглаанууд болохо үргээр.

Энэ үргэнүүдтэ СССР-эй Верховно Советдэй депутатуудта кандидатнуудыг дэжүүлгэ эхилхэн. Хунгуулин хадаа манай орон дотор хоодоо тон ехэ политическэ кампани болодог байна. Засагай Верховно ба нотагай органоудта урда тээн хунгагшад хунгалтанууд болбол коммунистууд ба парти-набэш хүнүүдэй эдэршгүй блогы, советскэ обществын морально-политическэ нэгдэлыг эли тодоор харуулан байна. Хунгагшад хадаа дэжүүлгэдээн кандидатнуудтай түдөө өөлэдэнгөө голосуудыг нэгэн ханалаар үгжээ, Коммунистическэ партиин политиката хэзарлаша-гүйгөөр этигэдэг ба үнэн шүтэнги байханаа харуулан байгаа.

Ажалладай политическэ ба үйлдбэрийн эдэхин шэнэ хүсэтэ дэжээлтэн оршон байдалда мүнөө жэлдэ хунгалта үнгэрэх байна. Хүдөө ажахын, промышленостинн ба худалдаа наймаанай асуудалуудта 1953 оной хоёрдох хажалта Парти ба Правительствен баталан өбөхөн шухалын шухала шиндхэбэринүүд ажалладай материална ба культурина байдалыг эрид эхээр хайжаруулагда зориулагдахан байна. Парти ба Правительствен эсэгэ ёһоной анхарал оролдогдоо харюу болгон хүдэлмэришэд, колхознигуудта ба советскэ интеллигенци коммунистическэ байгуулалтын бүхы халбаринуудта шэн зоригтойгоор ажаллана.

Хунгалтада бэлдэхэтэй дашарамдуулан партиан организацинуудай ябуулдаг агитационно-пропагандистска хүдэлмэри үдэр эрхэ тудам бүри үргэдэх байна. Партиан эхин организацинууд агитколлективүүдтэйгээ составыг шэнээр хаража үзэнэй байха юм. Мүн тэдэнэй хүтэлбэрилгэдэгий семинарууд үнгэрэгдөө. Агитпунктуудыг байгуулаха, харуулан ойлгуулаха агитацион эмхидхэх талаар горьтой хүдэлмэри хэгдээ.

Гэхэтэй хамта, зарим партиан организацинууд өөлэдэнгөө зорилгыг хүсэд ойлгоогүй дээрхэнэ хунгуулин уястогуудта политическэ пропаганда ба агитацион эмхидхэлгыг үндэгийруула. Хоринхо бидэндэ мэдэсэнэй ёһоор, тэндэ зарим партиан организацинуудай агитаторнуудта тусхай уястогууд даалгажа үгтөөдүй, тэршэлэн зохи-жа заабари үгтөөгүй байнаар. Жэ-шээлхэдэ, Удын сомоной Сталинай нэрэмжэтэ, мүн Лениней нэрэмжэтэ колхозуудай партиан организаци-нууд хунгуулин кампани үедэ ябуулагдаха агитационно хүдэлмэ-рини зорилгонууд тухай асуудалыг өөлэдэнгөө суглаанууд дээр мүнөө хүртэтэ зүбхэн хэлсэгэй, агит-пунктуудыг хайнаар ба культу-наар түхээрээдүй байна.

Тэршэлэн Городок городой, Түн-хэнэй ба Баргажанай айгуудай зарим партиан организацинуудта нимэрхүү дутуунууд элэрүүлэгдэн байха юм.

Эдэ дутуунуудтай саашадаа яа-ба шэсэжэ болохогүй. Хунгалтада бэлдэхэтэй бүхы хүдэлмэриг үндэ-һөөр хайжаруулахын тулада эрид хэмжээнүүдэ абаха шухала.

Мүнөө зорилго юуб гэхэдэ, агитационно-пропагандистска хүдэлмэ-рини дутуунуудыг түргэнөөр зай-суулха, агитаторнуудай булдаа өөлэдэнгөө уястогуудта гараа-гыг туйлаха хэрэгтэй. Тэдэнэр ха-даа Советскэ Конституциин агууехэ принципүүдэ, СССР-эй граждани-нуудай эрхэ ба уялануудыг, СССР-эй Верховно Советдэй хунга-

га хунгалта тухай Дүримыг хунга-гагшадта үдэр бүри тайлбарилан ойлгуулаха хэрэгтэй. Тинхэтэй хам-та, Коммунистическэ парти ба Со-ветскэ правительствен дотоодын ба гадаадын политикыг, КПСС-эй XIX съездын шиндхэбэринүүдэ, СССР-эй Верховно Советдэй табала-ий сессини материалнуудыг, КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй тогтоолыг хүн зонло тайлбарилан ойлгуулаха шухала.

Партиан организацинууд болбол советскэ общественнэ ба гүрэнэй байгуулалтын капиталистическэ бай-гуулалтаһаа үлгэ һайн байһыг, со-ветскэ патриотизмын агууехэ эсриг бадаруулаха хүсыг, советскэ об-щественнэ морально-политическэ нэ-гдэлыг ба СССР-эй аралуудай аха-дүүгүй хани барисае тайлбарилха талаар хүн зонло дунда лекционно пропаганда үргэнөөр ябуулха эргэ-тэй. Пропагандистска хүдэлмэри хай-наар ябуулахын тулада энэ хэрэгтэ манай интеллигенциин түдөөлгэ-шэдыг — багшанарыг, врачуудыг, инженерно-техническэ хүдэлмэри-лэгшэдыг, хүдөө ажахын мэргэжэл-тэдыг олоор хабадуулаха шухала байна. Пропагандистска хүдэлмэ-рини гол шухалыг юуб гэхэдэ, лек-цинууд ба элидхэлүүдэй идеяг үндэ-хэнээр мүн болон. Тинмэнэ, партиан организацинууд лек-ци ба элидхэлүүдэ бэлдэхэдэ онсо анхаралаа хандуулаха, тэдэндэ решени хэлгэ эмхидхэхэ, консульта-ци хэхэ эргээр пропагандистнуудта туһаламжа үзүүлэхэ уялгатай.

Гадна, агитационно-пропагандист-ска бүхы хүдэлмэриг ажабайдалтай, промышленна предприят-нуудай, колхозуудай, МТС-үүд ба совхозуудай урда табигдажа байхан бодото зорилгонууд ба ажал хүдэл-мэригтэй нигта холбоотойгоор ябуу-лаха шухала. Ушар нимэнэ бүхы агитаторнууд, лекторнууд ба элидхэл-шэд нотагай ажабайдалай баримта-нууд ба жэшээнүүдэ хайнаар мэд-дэхэ, Парти ба Правительствен мүн-өө табига байхан шухала зорилго-нуудыг амжалтатайгаар шиндхэлгэ-дэ олонитыг элсүүлэхэдэ тэдэниг хэрлэгдэ ёһотой. Нилээд олон лекторнуудтэй политическэ ба науч-на эрдэм дэлгэрүүлжэ обществын республиканска отделени, республи-канска лекционно бюро партиан организацинуудтай хамта ехэ хүдэл-мэри ябуулаха үүргтэй.

СССР-эй Верховно Советдэй хун-гага хунгалтада бэлдэхэлгэдэ проф-союзна ба комсомольскэ организаци-нууд ехэ үүргэ дүүргэхэ байна. Тэдэнэр хадаа культухоодоудыг эм-хидхэхэ, хунгагшадыг уранхайннай самодельностыар хангажа, хун-гуулин уястогуудыг ба агитпункт-нуудыг түхээржэ, хунгалтада жэ-шээтэ хайнаар бэлдэхэдэ ба тэрэ-ниг үнгэрэхэ хэрэгтэнэ партиан организацинуудта туһалха ёһотой.

Бүхы хунгагшад дунда агита-ционно-пропагандистска хүдэлмэри ябуулаха хэрэгтэй. Леспрохозуудай ба бусад промышленна предприят-нуудай холын уястогуудтай хүн зондо, тэршэлэн колхозуудай центруудтэнэ холо байдаг фермэ-нууд ба гүүртэнүүдтэй колхозни-гуудта болохо байхан бүхы со-бытинуудыг хайнаар ойлгуулаха байна шухала. Тинмэнэ агитатор-нууд, элидхэлшэд ба лекторнуудыг хуваарилхала партиан организаци-нууд энэ ушарыг хараадаа абаха хэрэгтэй. Гадна, экзотернуудтэй ба залуу хунгагшад дунда ябуулха хүдэлмэрид онсо анхарал хандуу-лаха хэрэгтэй.

Манай ороной гүрэнэй засагта хунгагшад хунгалтада жэшээтэ хайнаар бэлдэхэжэ, болохоёо байгаа хун-галтада коммунистууд ба парти-набэш хүнүүдэй блогий кандида-дуудай илалтыг хангаха гэшэе партиан бүхы организацинуудай нэрэ хүндын хэрэг мүн.

Улан-Удын городской XXVI партийна конференци нэгдэбэ

Усгэлдэр Советүүдэй хоёрдох Байшангай зал соо Улан-Удын го-родской XXVI партийна конферен-ци нэгдэбэ. Тоосоотой ехэ соо парти-ин горкомой хэлэн хүдэлмэри тухай элидхэл КПСС-эй Улан-Удын горкомой секретарь нүхэр В. П. Лис-юткин хэлэн байна.

Удаань партиин горкомой шал-

Советскэ Союзай машинно-тракторна станцинуудай бүхы хүдэлмэришэдтэ, мэргэжэлтэдтэ, албахаагшадта

КПСС-эй ЦК-гэй ба СССР-эй Министруудэй Советдэй зарлаһан, машинно-тракторна станцинуудай хүдэлмэрилгэдэй Бүхэсоюзна зүблөөндэ хабаадагшадтай

ХАНДАЛГА

Хүндэтэ нүхэдүүд!
КПСС-эй ЦК-гэй ба СССР-эй Министруудэй Советдэй зарлаһан, машинно-тракторна станцинуудай хүдэлмэрилгэдэй Бүхэсоюзна зүблөөндэ хабаадагшад, бидэнэр, манай ороной столицаһаа — Москваһаа таанарта хандажа үгээ хэлэхэний. Коммунистическэ партиин ба Со-ветскэ правительствен социалистическэ хүдөө ажахыг дам саашан дэжүүлхээр хараалһан агууехэ программыг ажал хэрэг дээрэн бэ-лүүлхэ талаар машинно-тракторна станцинуудай ба колхозуудай ажал-ябуулгыг хайшан гэжэ хайнаар эмхидхэхэ халда зохиостой гэжэ эндэ Кремлёвско Ехэ ордон соо бидэнэр түрүү колхозуудай түлөөлэгшэнэр-тэй хамта дүй дүршэлөө андалдан зүбшөөбди.

Манай социалистическэ хүдөө ажахы хадаа хүсэн түгэс индустриаль-но-техническэ бааза түшэгдэг, дэлхэй дээрэ эгээл томо, эгээл механизированнэ болоһон юм. Амгалан байдалайшыг жэлнүүдтэ, мүн сэрэгтэй хүндэ хүшэр жэлнүүдтэй үедэшыг манай хүдөө ажахы хадаа ажабайха агууехэ хүсээг харуулаа, арал зоние эдэе хоолой зүйлөөр, хунгэн ба эдэе хоолой промышленностиг түүхэй эдээр хангаха ар-га-тай байханаа тодорхойлоо.

Энэнтэй хамта, КПСС-эй Центральна Комитедэй сентябрьска Пленумэй тэмдэглэһэнэй ёһоор социалистическэ хүдөө ажахын хизаар-гүй ехэ арга боломжонуд үшөөл муугаар хэрэглэгдэнэ. Партиин Центральна Комитедэй Пленум хадаа колхозууд, МТС-үүд болон сов-хозуудай хүдэлмэришэд ехэнүүд дутагдануудыг элирүүлэхэ, хүдөө ажа-хын шухала халбаринууд болохо — малажалай, хартааба болон овошь үйлдбэрилгын тэсшэгүй ехэ гээгдэлыг элирүүлэхэ, энэ гээгдэлыг усадхаха хэргэ заажа үгөө, тарья, техническэ болон маслична культу-рануудыг үйлдбэрилгэ үргэдэхэ талаар хэмжээнүүдэ хараалаа. Парти ба Правительствен шиндхэбэринүүд хадаа манай ороной хүдөө ажа-хыг дам саашадан хүгжөөхэ дэлгэрэнги программа мүн.

Манай орондо хүсэн түгэс техническэ эрхим зэргын хүндэ индустриин байгуулагдаад, колхозуудай бэйжэжэ, колхозуудай нитын ажахы хүгжөөлгэдэ колхозинуудай материална урмашалгын ехэ бо-лоод байхала, мүнөө хүдөө ажахын бүхы халбаринуудыг эрид хүгжөөхэ бүхы арга боломжонуд бии байна. Хоёр—гурбан жэлэй турша соо ма-най ороной арал зоние эдэе хоолоор ба арал хэрэглэлтэй товариу-даар улам ехээр хангадаг болохо, энэнтэй хамта колхозно тарьяшад-дай материална байдалай хэмжээ улам дээшлүүлэхэ зорилго партиар табигдан байна.

Мүнөө үсын эрхэ байдалда МТС хадаа колхозно үйлдбэриг хү-гжөөхэ шухала хүсэн болоһон, социалистическэ гүрэнэй зүгһөө колхозуудыг хүтэлбэрилхэ шухала түшэг тулгуур мүн. Эгээл нимэнэ хүдөө ажахын үйлдбэрини дам саашан хүсэтэ дэжээлтэн түлөө манай машинно-тракторна станцинуудай хүдэлмэрилгэдэй урда тусгаар харюусалга табигдана.

Колхозуудта хүдөө ажахын бүхы культурануудай ургасыг бүхы хэмжээгээр дээшлүүлэхэ, малай ашаг шэмэ дээшлүүлхэтэй хамта нимгэн малай тоо толгой олошуруулаха хангаха, колхозуудта газарта-рялангай ба малажалай валова ба товарна продукцияг ехэдхэхэ гэнэн гол шухала зорилгыг МТС-үүдтэй урда Парти ба Правительствэ таби-нан байна.

Партиин ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй болохо үнгэрхэнөө хойшо-хи энэ үе соо партин табигдан зорилгонуудыг бодотоор бэлдүүлэхэ талаар машинно-тракторна станцинуудта зарим тэды хүдэлмэри хэгдээ. Промышленностиһаа ба арал хажын бусад халбаринуудта машинно-тракторна станцинуудта 20 мянга гаран инженерүүд болон техникүүд эрхэн байна. Партиин урлагаар хэдэн арбад мянган трактористнууд, комбайнернууд, шофёрнууд болон мэргэжэлтэй бусад хүдэлмэрилгэдэд МТС-үүдтэ бусадан байна. Колхозуудта хүдэлмэрилхын тулада 100 мян-га гаран агрономууд, зоотехникүүд болон бусад мэргэжэлтэд МТС-үүдтэ эльгэдэхэ. Эдэ бүгэдэ хадаа иматгал түрүүшын алхамууд болоно. Үшөө туйлай ехэ хүдэлмэри хэгдэхэ байна.

Парти ба Правительствен түүхэтэ шиндхэбэриг бэлдүүлхын, манай орондо хүдөө ажахын продуктуудыг элбэг дэлбэг болгохын, социалистическэ хүдөө ажахыг дэжээхын тулада эрдэм ба дүй дүршэлөө, бүхы хүсээг үгэн, үшөө ехэ эдэхи үсхэлтэйгээр хүдэлмэрилхэ гэшэе машинно-тракторна станцинуудай хүдэлмэрилгэ-шэдэй, манай патриотическа уялга болоно.

Хүдөө ажахыг дам саашадан улам хүсэтэйгөөр дэжээхын түлөө Коммунистическэ партиин, Советскэ правительствен урда ехэ харюу-салгай байханаа мэдэрэн, бидэнэр, машинно-тракторна станцинуудай хүдэлмэрилгэдэй Бүхэсоюзна зүблөөндэ хабаадагшад, гэртээ буса-хатаа хамта колхозно эдэхитэдтэй, МТС-эй хүдэлмэришэд ба мэргэ-жэлтэдтэй хамта МТС, колхоз, тракторна ба тарьяанжалай бригада бүхэндэ, фермэ бүхэндэ тэндэнэ условеи хараадаа абан, хүдөө ажа-хын культурануудай ургасыг дээшлүүлэхэ ба малажалыг хүгжөөхэ эли тодо хэмжээ-ябуулануудыг ба уялануудыг зохиоогдди. Зүблөөндэ ха-баадагша бүхэн 1954 ондо ороһото культурануудай, хартааба ба овошциин, хлоповой, лёной, сахарна свеклын, наран сэгсэй, тэжээлэй, бахчева болон бусад культурануудай ургасыг дээшлүүлэхэ түсбэе, тэр-ршэлэн малай тоо толгой олошуруулаха ба тэрэнэй ашаг шэмэ дээ-шлүүлэхэ түсбэе дүүргэхэ ба үлүүлэн дүүргэхын тулада МТС-үүдтэй хүдэлмэрилгэдэй ба колхозинуудай социалистическэ мүрысөө эм-хидхэгшэ ба тэрэндэ хабаадагша болохо байна.

Хүдөө ажахын бүхы халбаринуудыг эрид дэжээхэ зорилгыг ам-жалтатайгаар шиндхэхын тулада тубхын түрүүн МТС-үүд болон кол-хозуудта бии байхан арга боломжонуудыг хүсэд элирүүлжэ хэрэглэхэ, наукин ба түрүү дүй дүршэлтэй туйлалтануудыг колхозно үйлдбэрид-э үргэнөөр нэбэрүүлэхэ хэрэгтэй! Тон шухала юумэн юуб гэхэдэ, түрүү машинно-тракторна станцинууд болон колхозуудай дүй дүршэ-лыг бүхы МТС-үүд болон колхозуудта дэлгэрүүлжэ, энээнэй үндэһөөр гэсгэдэжэ ябаһан МТС-үүд болон колхозуудыг түрүүшүүлэй ээргэдэ оруулжа, нинтэ дэжээлтэ туйлаха хэрэгтэй.

Нүхэдүүд!
Хүдөө ажахын урда Парти ба Правительствэар табигданан зорилго-нуудыг амжалтатайгаар дүүргэхын тулада социалистическэ мүрысөө дэлгэрүүлхыг трактористнууд, комбайнернууд, тракторна бригадын бригадирнууд, мэргэжэлтэд — машинно-тракторна станцинуудай бүхы хүдэлмэрилгэдэй бидэнэр уринабди.

Машинно-тракторна станцинуудай үйлдбэрин ба эмхидхэлэй бүхы хүдэлмэриг тарьяанжалай талаар баян ургасыг абалгада зориу-лаха гэшэ манай уялга мүн. Технически жэшээтэ хайнаар ашагладаг болохо. Хүдөө ажахын хүдэлмэриг үдөө муу шанартайгаар ба болзоһоон хож-омдожо дүүргэхэ абдалыг усадхаха, агротехническэ хэмжээ-ябуулга-нуудыг бүхы газарта нэгэн адляар хэрэглэхэ болхо хэрэгтэй, органи-ческа ба минеральна түгжүүлгэнуудыг хэрэглэгдэ эзэн бусаар хандаха ябадалыг болуулжа, үрэнэ тарилгын ба нуулгалтын нормыг доошлуу-лаха ябадал усадхаха хэрэгтэй.

Ороһото тарьяан ажахы хадаа бүхы хүдөө ажахын үйлдбэрини үндэһэ нуури байһыг хараадаа абан, 1954 ондо ороһото культуранууд-ай ба эдэе хоолой эгээл үнэтэ культура — шенисын, тэршэлэн круп-ной, зернобобово ба фуражна культурануудай ургасыг нилээд ехээр дээ-шлүүлэхэ хэмжээ-ябуулануудыг бидэнэр бэлдүүлхэбди. Баян ургасыг үгэдэг культура — кукурузада тусгаар анхаралаа хандуулаха, энэнигээ заагагүй квадратно-гнездовой аргаар тариха, бүхы тарилгануудыг хоёр шэлгэлтэйгээр механизированнэ элдүүлгээр хангаха хэрэгтэй.

Халагдаагүй шэнэ ба мүн залууг газарыг элдүүрид орууланай ашаар ороһото культурануудай тарилгыг үргэдэхэл ороһото тар-ьяа үйлдбэрилгэ ехэдхэхэ арга боломжо болоно. Сибирини, Уралыг, Казахстаны ба Зүүн-Урда зүгтэй МТС-үүдтэй хүдэлмэрилгэдэд 1954 ондо халагдаагүй шэнэ ба залууг газарыг элдүүрид оруулаха хэмжээ-ябуулануудыг зохиоо бэлдүүлэхэ ёһотой, тинхын тулада тусгаар тракторна бригадануудыг эмхидхэхэ, тэдэниг техникээр, эрхим кадр-нуудаар хангаха, амжалтатайгаар хүдэлхын тулада тэдэндэ бүхы ус-лови байгуулаха уялгатай. Мүн ороной бусад районуудта нимэ газар-

нуудыг хүсэдөөр элдэхэ хэрэгтэй. Халагдаагүй шэнэ ба залууг газарыг элдүүрид оруулаха хүдэлмэрид дүй дүршэлтэй механизаторнуудыг гарган, ороной машинно-тракторна станцинууд гүрэнэй ехэ уд-хашанартай энэ зорилгыг шиндхэлгэдэ эдэхитэйгээр хабаадаха ёһотой.

Малажалыг хүгжөөхэ талаар Парти ба Правительствэо машинно-тракторна станцинуудай урда ехэнүүд зорилгонуудыг табиһан байна. Малажалай тэсшэгүй гээгдэлыг усадхахын тулада тэсээлэй бата баян база байгуулаха хэрэгтэй, үблэжэлыг эмхитэйгээр үнгэрэхэ, малаа, шэнэ гараһан түлнүүдээ бүри бүтэнөөр хараха, малай эдээлүүлгэ ба харууналгыг хайнаар эмхидхэхэ хэрэгтэй. МТС-үүдтэй хүдэлмэрилгэдэд фермэнүүдтэ тэжээл зөөхэ хэрэгтэнэ колхозуудта туһалха, зоотехни-гүүд болон колхозуудай малшадтай хамта фермэ бүхэндэ тэжээлыг буйлуулан бэлдэхэхэ, соломо хэршэдэг машинануудыг, кормопапарни-гуудыг болон бусад машинануудыг, мүн простой түхээрлэгнүүдыг то-хожо, бүхы тэжээлыг буйлуулан бэлдэхэхэ малда элюулжэ уялгатай.

Шухала зорилго юуб гэхэдэ, бүри мүнөө жэлдэ малажалда хэрэглэ-дэхэ бүхы тэжээлүүдэ — бүдүүн, шэмэтэ ба концентрированнэ тэжээл үй-лэдбэрилгэ эрид дээшлүүлэхэ хэрэгтэй. Энэ зорилгоор тэжээлэй бүхы культурануудай ургасыг нилээд ехээр дээшлүүлжэ, сабшалан ба бэл-шээрни аша туһатай болгохо, үбнэ хурялгыг саг соонь гээлтэ хо-ролтогүйгөөр үнгэрэхэ, полинуудай бүхы соломо болон мэхинныг сүм хуряажа, һүрилжэ абаха шухала. Малай ашаг шэмэ дээшлүүлэхэ зорил-гоор урган үдэжэ байгаа малда хүсэд хурхөөр тэжээл 1954 ондо бэлдэхэ-хэ хэрэгтэй.

Энэ зорилгыг амжалтатайгаар дүүргэхын тулада бидэнэр, МТС-эй хүдэлмэрилгэдэд тэжээл ургуулаха, хуряаха ба бэлдэхэхэ хүдэлмэриг механизацила түсэб дүүргэхэ ба үлүүлэн дүүргэхэ байнабди. Колхоз бү-хэнэй правленигтэй хамта силоснэ культурануудыг, тубхын түрүүндэ, ур-гасыг ехээр үгэдэг кукуруза ба наран сэгсэе хэды шэнэн тарихыг то-дорхойлоо хэрэгтэй.

Фермэнүүдэ унаар хангалыг механизацила, үнэе наалгын аппа-радуудыг тодохо, ферма доторой транспортгыг түхээржэ ба малай байра-нуудыг бариха талаар МТС бүхэндэ ехэнүүд арга боломжонуд бии байна. Малажалай фермэнүүдтэ ажал ехэнэй хүдэлмэриг механизацилаа таргата тогтоогдоһон түсбэе үлүүлэн дүүргэхын тулада бидэнэр МТС-үүдтэ бии байхан үйлдбэрини ба хүдэлмэрини хүсыг хүсэдөөр хэрэглэхын тулада бүхы хэмжээнүүдэ абаха ёһотойбди. Малажалыг колхозно ажахын олоо ехэтэй ба хүгжэнги халбарн болгохын тулада ферма бүхэндэ һү, мяна, нооһо, үндэгэ үйлдбэрилгэ хараһаа нара бү-рид эхэдхэхэл хараадаа абан, малажалдаһа гол шухала зорилго — малай ашаг шэмэ дээшлүүлэхэ зорилго дүүргэхын тулада бүхы хүсээг зориулахэбди.

Хартааба ба овошь үйлдбэрилгэ ехэдхэхэ талаар Парти ба Пра-вительствэо ехэнүүд зорилгонуудыг табиһан байна. Эдэ культурануудай валова суглуулбарниг бүри энэ жэлдэ нилээд ехээр дээшлүүлхын тулада хартааба ба овошциин ургасыг абаха түсбэе дүүргэхэ ба үлүүлэн дүүргэ-хэ ёһотой. Бүхы тарилгануудта хартааба, помидор ба капуста квадратно-гнездовой ба квадратна аргаар хуулгаха шухала. Энэ хадаа тарил-гыг хоёр шэлгэлтэйгээр элдүүлгыг механизацилаха арга олгохо ба кол-хозинуудай ажалыг ехээр хүндэхэхэ байна. Ямар машинануудаар ба зэмсэгүүдээр квадратно-гнездовой ба квадратна тарилга хэгдэхэб гэ-жэ колхоз бүхэндэ тодорхойлоо хэрэгтэй. Энэ хабар хартааба ба расса-да хууладаг машинануудай үшөө дутуу байһыг хараадаа абан, культува-торнууд, окучникууд ба плугуудыг хэрэглэсэн, хартааба ба овошцине квадратно-гнездовой ба квадратна аргаар гараараа хуулгаха хэрэгтэй болоно.

Хартааба ба овошь квадратно-гнездовой ба квадратна аргаар тарилга хадаа олон районуудта шэнэ хэрэг байхан тулада МТС-үүдтэй бүхы мэргэжэлтэд тубхын түрүүндэ өһөөдэ энэ түрүү арга мето-дүүдыг тон хайнаар шудалха уялгатай. МТС-үүдтэй бүхы механизатор-нуудыг, бүхы колхозинуудыг хабар болотор эдэ арга методүүдтэ хурга-жа, хартааба ба рассада хуулгадаг машинануудта ба бусад элсэгүүд-тэй хүдэлмэрилхөөр тэдэниг бэлдэхэхэ гэшэе хойшо луулдагшай гүй зорилго болоно.

МТС-үүдтэй мэргэжэлтэд овошцино культурануудай рассадануудыг газарай хурьһөөр ба торфо-хара шоройгоор хэнэн горшоохондуу соо ур-гуулаха түрүү дүй дүршэлыг үргэнөөр хэрэглэгдэ бодото эмхидхэгшэд бай-ха ёһотой. Энэ жэлдэ колхозно үйлдбэрид нимэ аргыг үргэнөөр нэбэр-үүлэхэ шухала.

Нүхэд механизаторнууд!
Машинно-тракторна станцинуудай урда табигданан агууехэ зорил-гонуудыг дүүргэхын тулада тубхын түрүүн Советскэ гүрэнэй бидэндэ найданан техничны хайнаар ашагладаг болохо ёһотойбди. Техническэ харууналгыг муугаар эмхидхэн ябадалтай, тракторнууд болон маши-нануудай минн байлгатай, халаанай нормо дүүргэдэггүй ябадалтай, тракторнуудай шабарилгыг муугаар эмхидхэн, тракторнууд болон хүдөө ажахын машинануудыг муугаар хадагалдаг ушартай саашадаа удаан тэсэхын аргагүй.

Машинно-тракторна станцинуудта саг үргэлжин механизаторска кадруудыг байгуулаад, олон инженерүүд, техникүүд, агрономууд, зоотехникүүд болон бусад мэргэжэлтэд МТС-үүдтэй хүдэлмэрилхыг хара-баадуулаад байхан мүнөө үедэ хэгдэжэ хүдэлмэринүүдтэй шанарыг эрид хайжаруулаха, ажалай бүтээсыг хэлбэришгүйгөөр дээшлүүлэхэ, МТС-тэй үйлдбэрини индустриальна культурыг үргэнөөр нэбэрүүлэхэ бүхы условеи бии байна. Машинно-тракторна станцинуудта болон колхозуудта газарта-рялангай ба малажалай элитэ ехэ масгернууд, эрхим хүнүүд урган гараа, эдээнэй дүй дүршэлыг шэнжэлэн үзэхэ ба үргэнөөр нэбэр-үүлэхэ гэшэе МТС-үүдтэй хүдэлмэрилгэдэй эгээл түрүүшын уялга бо-лоно. Энэ зорилгоор агро-зоотехническэ курсануудай хүдэлмэриг бүхы хэмжээгээр хайжаруулаха, түрүү дүй дүршэл тухай номууд, брошюра-нууд, плакатууд, кинофильмүүдыг үргэнөөр хэрэглэхэ, мүнөөнэй наукин ба түрүү дүй дүршэлтэй туйлалтануудыг шудалха дуга хүсэл кол-хозинуудта түрүүлэхэ хэрэгтэй.

Трактор бүхэниг, хүдөө ажахын машина бүхэниг саг соонь һайн шанартайгаар шабарилха, хабарай полевой хүдэлмэринүүдтэ тон эрхи-мээр бэлдэхэжэ эмхитэйгээр үнгэрэхэ, нигээжэ 1954 ондо баян ургасын үндэһэ нуури тариха гэшэе инженерүүд, техникүүд, механикүүд, трак-торна бригадын бригадирнууд болон бүхы механизаторнуудай нангин уялга мүн.

Хүдөө ажахыг дам саашадан дэжээлгэ хадаа бүгдээрэ зорилго мүн, энэниг амжалтатайгаар шиндхэлгэдэ социалистическэ про-мышленностиин хүдэлмэрилгэдэд ехэ үүргэтэй байна.

Нүхэд хүдэлмэришэд, техникүүд ба инженерүүд, тракторнуудыг, хүдөө ажахын машинануудыг, запасной частынуудыг бүтээн гаргадаг заводуудай хүтэлбэрилгэдэд!

Тракторнуудыг, комбайнуудыг, селкзинуудыг, культуваторуудыг, хартааба ба овошь тариха ба хуряаха машинануудыг, малажалыг ба хүдөө ажахын бусад халбаринуудыг механизацила машинануудыг бү-тээн гаргаха түсбэе дүүргэхэ ба үлүүлэн дүүргэхын, тэрэнэй шанарыг хайжаруулахын тулада мүрысөө үшөө үргэнөөр дэлгэрүүлхыгетнай ур-ялан бидэнэр таанарта ханданабди.

МТС-үүдтэй эрилтыг хүсэдөөр хангаха зорилгоор запасной частынууд-ыг үйлдбэрилгэ үргэдэхэ ба тэрэнэй шанарыг хайжаруулахын тулада эрид шүүд хэмжээнүүдэ абахыетнай бидэнэр таанадһаа эринэбди.

Инженер-конструкторнууд! Хүдөө ажахын бүхы үйлдбэриг механизацилахын тулада мүнөө бии байгаа машинануудыг нарижуулан хайжаруулаха ба шэнэ, бүри нарижуулагдаһан машинануудыг байгуу-лаха хүдэлмэридөө шэнэ шэнэ амжалтануудыг туйлахыетнай хүлээжэ байнабди. Хүдөө ажахын механизаторнуудтай, МТС-үүд болон колхозуудай рационализаторнуудтай, ухаалан зохиогшодтой холбоо барисаа-гаа үргэдэхтэй, бэйжүүлэгтэй.

Нүхэдүүд!
Машинно-тракторна станцинуудта шэнэ шэнэ барилгануудыг бод-хоохынай тулада гүрэн манда тон ехэ мүнгэн зөөри гөө, 1953 онойхи-до

Советскэ Союзай машинно-тракторна станцинуудай бүхы хүдэлмэришэдтэ, мэргэжэлтэдтэ, албахаагшадта

КПСС-эй ЦК-гэй ба СССР-эй Министрнүүдэй Сөведэй зарлаһан, машинно-тракторна станцинуудай хүдэлмэрилэгшэдэй Бүхэсоюзна зүблөөндэ хабаадагшадай

ХАНДАЛГА

(Түгэсхэл)

болгогдоо, МТС-үүдэй түүхэлэ имэ ехэ үргэн далайсатай барилга хэзэдэшые болоогүй юм! Саг үргэлжин хүдэлмэришэдые хүсэд дүүрэнээр, зүбөөр хэрэглэжэ, мүн колхозуудые үргэнээр туһалуудалсажа, барилгынгаа тогтогдоомол түсэбтэе заатагүй дүүргэхын тулада бүхы хэмжээнүүдые ахажынь МТС-үүдэй хүдэлмэрилэгшэдые урналнади. Барилгын материалнуудые өөһэдтөө бэдэрэн олохо ба саг соонь зөөжэ асырха шухала.

Манда гэжэ хараалагдаһан барилгын материалнуудые, модо, бэлэн болгодоһон деталнуудые ба стандартна гэрнүүдые түргэн саг соо үгэжэ, энээгээрэ барилгауудые саг болзортоно дүүргэхэ ба ашаглажа эхилхэ хэрэгтэмнай болото туһаламжа үзүүлэгч гэһэн гуйлтатайгаар промышленностин хүдэлмэрилэгшэдтэ ханданади.

Колхозуудые агротехническэ ба зоотехническэ талаарнь хангалгыс үндэһөрнь найжаруула гэжэ КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленум эриһан байна. МТС-үүд болон колхозуудта хүдэлмэрилэжэ байһан олон тоото мэргэжэлтэдэй туһаламжаар МТС-үүдэй хүдэлмэришэ шэнэдхэн найжаруула ба колхозно үйлэдбэринн хүгжэлтэдэ тэдэней үүргыс дэшлүүлхэ зорилгонууд амжалтатайгаар шиндхэгдэхэ байна.

Колхозно үйлэдбэринн болото эмхидхэгшэд боложо, бүхы колхозуудай хүдэлмэришэ тон богонихон болзор соо үндэһөрнь найжаруула зорилгоһо ондоо тимэ хүндэтэй ба харюусалгатай ямаршы зорилго мүнөө МТС-үүдэй мэргэжэлтэдэй урда үгы. Мэргэжэлтэд иматгал үйлэдбэри дээрэ, шухала практическа зорилгонуудыс колхознигууд болон МТС-үүдэй хүдэлмэрилэгшэдтэй хамталаа творческоор шиндхэгдэ, энэ хүндэтэ үргэсэ харюулжа шадха юм. МТС-үүд болон колхозуудта эрһэн мэргэжэлтэдтэ МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэд, колхозой правлениүүд анхаралаа хандуулжа, туһаламжа үзүүлжэ байха ёһотой.

Гэгдэнги колхозуудта МТС-үүдэй хүдэлмэрилэгшэдтэй онсо анхарал хандуулагдаха зэргэтэй. Тимэ колхозуудта машинно-тракторна станцинуудай һайн һайн мэргэжэлтэдыс элбэгдэхэд, тэдэнид эмхидхэлэй ба техническэ бүхы туһаламжа үдэр бүри үзүүлжэ байхыс бидэнэр уряалнади. Байгша ондо тэдэ колхозуудта бин байгаа дутагдалнуудыс усадхажа, түрүү колхозуудай дуршлыс үргэнээр нэбтэрүүлгын үндэһа һуури дээрэ гэгдэжэ ябаһан колхозуудай хүдэлмэришэ үндэһөрнь найжаруулгыс туйлахын тулада гэгдэнги колхозууд бүхэндэ болото хэмжээ-ябуулгануудыс дари зохохо хэрэгтэй.

Энэ жэлдэ Бүхэсоюзна хүдөө ажыхын выставкэ нээгдэхэнь. Выставкэдэ хабаадаха эрхэ олохын тулада мүрсысөөгөө үргэнээр дэлгэрдүүлхыс колхозууд болон МТС-үүдыс бидэнэр уряалнади!

Хүдэдүүд!
Хүдөө ажыхын урда Коммунистическэ партияр табигдаһан зорилгонуудыс амжалтатайгаар шиндхэхын тулада машинно-тракторна станцинууд, колхозууд болон бригадануудай хоорондо социалистическэ мүрсысөө үргэнээр дэлгэрүүлэ! Машинно-тракторна станцинуудай коммунистууд болон комсомолчууд, урданайхидал адли, энэ мүрсысөөнэй дайшалхыс эмхидхэгшэд боложо, манай централна ба нотагтай хэблэл түрүү дүй дуршлыс оролдосотойгоор нэбтэрүүлэн, хүдэлмэришэхыс дутагдалнуудыс зорилгойгоор шүмжэлэн социалистическэ мүрсысөөнэй ябасыс бүри үргэнээр бүхы талаһаань харуулжа байха ёһотой, социалистическэ мүрсысөөнэй үндэһа һуури дээрэ колхозуудай нинтын ажыхын саашанхи бүхы талаараа хүгжэлтыс туйла.

Советскэ орон коммунизмин замаар урагшаа найдамтайгаар дабшажа ябана. Коммунистическэ парти болон Советскэ правительство хадаа манай ороной хүсэ шадалыс бэхижүүлхэ, арадай ажыхын бүхы һалбаринуудай эрид хүгжэлтыс хангаха, советскэ обштын улам ур-гажа байгаа материална ба культурна эриштэниүүдыс гүйсэдөөр хангаха хэрэгтэ бүхы советскэ хүнүүдэй анхарал оролдолгыс шэглүүлнэ. Энэ ариун һайхан хэрэгтэ МТС-үүдэй хүдэлмэрилэгшэдтэ ехэ ба харюусалгатай зорилгонууд табигданай.

Хүдөө ажыхын саашанхи хүгжэлтэ тухай Коммунистическэ парти болон Советскэ правительство табигһан түүхэтэ шиндхэбэришүүдыс бэлдүүлхын тулада бидэнэр МТС-үүдэй хүдэлмэрилэгшэд, бүхы советскэ ардагтаа хамта бүхы хүсэ шадалаа элсүүлхэбди, коммунистическэ байгуулалтын агуухэ хэрэгтэ өөһэднэгөө хубитыс оруулабди!

Урианска ССР. Крупскагай нэрэмжэтэ Олесска трикотажна фабрикада 70 янын торгон ба ноһон дотор хубсаһа, ойһон, үхибүдтэй костюмууд, жакетүүд, джемперүүд бүтээн гаргалдани. 1954 ондо тимэ товарнуудыс гаргагта 60 процентээр дэсхэхэ юм.

Үйлэдбэринн талмай дэсхүүлэгчтэй үнэгэрэгшэ жалайхидэ орходо 22 миллион түхэригөө үлгү эхэ продукци бүтээн гаргаха уяага коллективн абаһа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: облолой цехын начальник В. Т. Ляхова (зүүн гарһа), багсаагына Ш. М. Псакова худалаа наймаһанай газарнуудта эльгэхынгөө урда тээ жаладүүтыс хаража байна.

ТАСС-эй фотохронико.

Һунгалта хэхэ тухай Дүримтэй танилсана

Курумканай аймагай Сталиной нэрэмжэтэ хүдөө ажыхын артелиин һунэй-товарна племенной фермын улаан булан һайнаар түхээрэгдэнхэй, дулаан ба сээр юм. Малшад сүлөөтэй сагтаа энлэ сугларжа, агитатор Цырепил Тинхаловый хөөрөөе шагнадаг, газетэ, журналинуудыс уншадгай заншалтай.

СССР-эй Верховно Советтэ һунгаха һунгалта тухай СССР-эй Верховно Советтэ Президиумтэй Указын газетэдэ толилогдосомор агитатор Тинхалов һаалишадые һунгуулиин Дүримтэй танилсуулжа захалһан байна.

В. Будаев.

Комсомольско органицинуудай секретарьнуудай семинар

Һаяхан ВЛКСМ-эй Хэжэнгын айком колхозуудай, МТС-үүдэй ба эмхи зургаануудай комсомольско эхин органицинуудай секретарьнуудай нэгэ үдэрэй семинар үнгэргөө.

Семинарта хабаадагшад «Социалистическэ мүрсысөө эмхидхэхэ тухай», «Ласхоронданы байдал тухай» болон бусад темнүүдээр элдхэлхүүдыс шагнаһан байна. Мүн СССР-эй Верховно Советтэ һунгаха һунгалта бэлдэхэлэй үдэ һунгалтад дунда агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэри хайһан гэжэ ябуулха тухай заабаринууд тэдэндэ үттөө. Б. Балдандоржин.

Цикличностин графигыс хэрэглэхын түлөө иигэжэ тэмсэнэбди

Шулуупайн леспромхозой хүдэлмэришэд хөөрэнэ

Шэнэ методээр хүдэлмэрилнэбди

«Молотовлес» комбинадай Городищенска леспромхозойхид ажалдаа түрүү технологи нэбтэрүүлэн, модо бэлдэхэлэй хүдэлмэришэ цикличностин графигууд эмхидхэхэ гэгһэн үнэтэ үүсхэл гаргаһан байна. Энэ үүсхэлыс манай республикын Шулуупайн леспромхозой коллектив дэмжэн абажа, модо бэлдэхэлэй Тамахтай пунктн Асул гэжэ мастерска участогай хүдэлмэришэ цикличностин графигууд эмхидхэхэ гэжэ шиндэхэ нэн.

Бидэнэр модо бэлдэхэлэй хүдэлмэришэ цикличностин графигууд эмхидхэхэ тухай дүрим наринаар шуудалаад, бэлдэхэлэй хүдэлмэришэ хэжэ эхилэ нэмди. Эгээн түрүүн модо таллуулжа магистральна ба пасечна харгынуудта һайнаар заһаад, модо отолохо участогаа хэһэг хэһэгээр пасеканууд болгон хэмжэн таһалаад, гэнлэхы хуурай хухоуруудыс, түгсүүлхүүдыс, унанхай модонуудыс дууһан сээрлэһэн байгаади. Гадна, участогтай хүдэлмэришэдөө комплексно гурбан бригада эмхидхэгдэ.

Комплексно бригадануудыс эмхидхэхэдэ бригадирнуудаар модо бэлдэхэлэй хүдэлмэришэ һайн мэдлэг, дүй дуршэл хэтэй кадрова хүдэлмэришэд томилогдоо. Жэшэнь, урдан мод отолохо нүхэр И. Клишин мүнөө бригадир болонхой Нүхэр Клишин бригадынгаа хүдэлмэришэ зүбөөр эмхидхэнэ. Бригаданн цикличностин графигһаа зааханшэ хожомдоногуй.

Түрүүшын үдэр гурбан бригадануудта табигһан пасекануудайн үргэһиний 16 метр, утань 250 метр байгаа нэн. Тэрэ үдэр мотористнууд пасекануудта болзорлоһон хооло урид дууһажарһан байгаа. Хойто үдэрнэй пасекануудай үргэһиний 20—20 метр болгонһон байгаади. Тэрэ гэгһээр цикличностин графиг үдэр бүри сахигдадаг болоо.

Энэ аргаар ажалаа эмхидхэхэд, халаан бүхэндэ нэгэ цикл хэхэ гэжэ шиндэнэ байгаади. Тинхэдэ, модо отолохо, гашүүһинийн сээрлэлгэ ба гашүүһе суглуулжа галдаха хүдэлмэришүүд үдэрнэй халаанда хэдэнэ. КТ—12 маркын трактораар модо таллуулжа хоёр халаан соо эмхидхэгдэнхэй. Цикличностин норматив хадаа ямар газарта, хэдэн шэнээн модон биби, модо таллуулжа харгынууд хэдэ шэнээн уга байна, тэрэһиндэ дудылдана.

Графигта оромсоороо бидэнэр ехэнүүд бэрхшээлнүүдтэй гохолдообди. Гэбшыс, бэрхшээлнүүдтэй айнгүй тэдэнис ябууд усадхажа, январин 4-һөө эхилэн, графигһаа түрүүлжэ ябанади. Январь һарын түрүүшын хахадтай 11 үдэр соо 14 цикл хэбди. Шэнэ методээр ажаллажа эхиллээрнэй участогай списогтэй хүдэлмэришэн бүхэнэй ажалай бүтээсэ эрид дэсхэлээ, механизмуудыс ашаглалга нилдэ һайжараа. Жэшээхэдэ, урдан участогай хүдэлмэришэн бүхэнэй ажалай бүтээсэ 2—2,5 кубометр байгаа һаа, мүнөө шэнэ методээр ажаллаһаар 5 кубометр болһон. Цикличностин графигтай ёһоор КТ—12 маркын трактор халаан соогоо 50 кубометр модо таллуулжа нормотой. Участогай эрхим тракторист коммунист нүхэр Мягков халаан соогоо 70—80 кубометр таллуулна.

Гадна, шэнэ методээр модо бэлдэхэ эхилхэдэ тоо бүрихэд шилжэн табигдаа. Бригада бүхэн цикличностин графигтай түсэб, технологическа карта, схеманүүд ба планограммануудыс абанхай. Элдэ документнууд соо шэнэ методээр ажалаа хайһан гэжэ эмхидхэхэб, модо ашалгын талмайнуудыс түхээр хэб таллуулжа харгынуудыс зүбөөр эмхидхэхэ тухай хэлэгдэнэ.

Энэ зорилгодо бэлдүүлхын тула даалгагдаһан механизмаа техническэ заабарин ёһоор хаһа саг соонь тоһододог, сээрлэдэг байнаб. Электрорөөшэдтөө хахад час урид үлгөөгүүр ажалдаа ержэ, станция халааха зуураа, һуладаһан шүрбүүдыс шангалдадаг ба бусад багца эрэгын заһабарилга хэлдэгби. Тинн станцингаа халатар бэлдэхэлэй бүхы хүдэлмэри хэжэ дүүргэдэ, дингалеа хүдэлгэдэг байнаб. Станцияһаа ток абадаг гурбан электрорөөшэд хоорондоо мүрсысөө. Мүнөө тэдээр үдэрнйгөө нормонуудыс булгадаа үзүүлэн дүүргэдэг.

Механизаторай амжалта хадаа түбхын түрүүн механизмангата материална частынуудыс хэр зэргэ һайн мэдлэһиндэ дудылдана бошуу. Тимэһээ би техническэ эрдэмээ дэсхлүүлхын тула саг үргэлжэ техническэ литература, схемануудыс шуудалдагби. Мүнөө «ПЭС-12-200 маркын электростанция ашаглажа гурим» гэжэ ном шуудалжа байнаб. 1953 ондо даалгагдаһан техническэ нарин нигтаар харуулажа, тэрэней заһабарилгын хоорондохи болзорыс нилдэ эхэ болгоһонийнгоо түлөө леспромхозой дирекци болон партийна органицинууд Хүндэлэлэй грамотаар шагналдаа нэм.

Модо бэлдэхэлэй промышленностин гэгдэлэһе ойрын 2—3 жэлэй туршдаа усадхаха гэгһэн парти, правительствоһаа заабарин дүүргэлсэн саашадашыс хүсэ шадалаа гэмнэнгүй ажаллахаб.

И. Соболев, Асул гэжэ участогай ахалагша мастер.

Манай механизаторнуудай мүрбсөөн

Модо бэлдэхэлэй Тамахтай гэжэ пунктн механизаторнууд СССР-эй Верховно Советтэ һунгаха һунгалтын хүндэлэлдэ ажалай вахтада жагсанхай. Эндэхи механизаторнууд механизам бүхэнэй бүтээсыс нэгэ хахад—хоёр дахин дэсхлүүлхэ гэжэ шиндэхэд, патриотическа угаа ехэ дэбжэлтэтэйгээр ажаллажа байна.

Пунктын шофернууд, трактористнууд, электромеханикууд, мотористнууд мартын 14-дэ болохооб байгаа һунгалтыс ажалай амжалтаар утганы тула тус тустаа дэсхлүүлэгдэн уялануудыс абаад, социалистическэ мүрсысөө бүри үргэдхэнэ.

Политическэ ба ажыхын хүдэлмэришэ зүбөөр зохилдуулан ябуулха

КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленум болбол хүдөө ажыхыс эрид эхээр хүгжөөн дэбжээхэ агуухэ зорилго бүхы советскэ хүнүүдэй урда табигһан байна.

Энэ зорилгыс амжалтатайгаар шиндхэхын тулада хүдөөгэй партина комитетүүд эмхидхэлэй болон политическэ аймактар эхэ хүдэлмэри ябуулха, колхозуудыс, машинно-тракторна станцинуудыс шадараар хүтэлбэрилхэ зэргэтэй.

Манай аймагай МТС бүхэндэ партина айкомой секретарь түрүүтэй бүлэг партина хүдэлмэрилэгшэд эльгээгдэнхэй. Тэдэнэр колхозуудай, машинно-тракторна станцинуудай парторганицинуудай хүдэлмэришэ шэнэдхэн табиха хэрэгтэ саг үргэлжин анхарал хандуула. Партина айкомой инструктор нүхэр Петров «Коммунизм» колхоздо эльгээгдэн байгаа. Тэрэ хадаа колхозно үйлэдбэринн гол шухала участогуудта коммунистуудыс зүбөөр хубаарилан табиха, тэдэней эдэхыс хэсхээлыс дэсхлүүлхэ ябадалда колхозой парторганицинуудта туһална. Тэндэ партина суглаанууд бэлдэхэл һайнтайгаар, шүмжэлэл ба өөрыгөө шүмжэлгэ эхэтэйгээр үнгэргэдэгдэг болоо. Агитационно-нинтын хүдэлмэри эли бодо һайжараа.

«Коммунизм» колхоз Гашейн МТС-эй харьяата колхоз юм. Энэ МТС-эй зонодо партина айкомой секретарь нүхэр Разуваев хүдэлмэрилнэ. Тэрэ хадаа яһала эдэхитэйгээр хүдэлмэрилжэ эхилэнхэй. Ажыхын асуудалнуудыс партино-политическэ хүдэлмэришэ зүбөөр зохилдуулан шиндхэхын, даалгадан хэрэгтэйгээ түлөө коммунистуудай харюусалгыс эрид дэсхлүүлхын түлөө тэрэ оролдон.

Һаяхан Гашейн МТС-эй харьяата колхозуудай парторганицинуудай секретарьнуудай семинар үнгэргэдэжэ, СССР-эй Верховно Советтэ һунгалта тухай СССР-эй Верховно Советтэ Президиумтэй Указ ажалшадай ажалай болон политическэ шэнэ дэбжэлтэ бадаруулба.

Мүнөө аймагайндай ажалшадай дунда 300 гаран агитаторнууд, хүдөөгэй лекторска нэгдэлнүүдтэй 100 гаран лекторнүүд, партина айкомой штатнабшэ 30 гаран элдхэлхэд КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумтэй тогтоолыс, Советскэ Конституциин агуухэ принципүүдыс, советскэ һунгуулиин системэс тайлбарилан ойлгуулжа байна.

Партина Центральна Комитеттэй сентябрьска Пленумтэй хойшо үнгэргэһэн саг соо партина айкомой штатнабшэ элдхэлхэд, хүдөөгэй лекторска нэгдэлнүүдтэй лекторнүүд колхознигуудай, механизаторнуудай дунда 200 гаран лекци, элдхэлхэ хэһэн, 1200-гаад хөөрэлхүүдүүдыс үнгэргэһэн байна. Олонхи лекци, элдхэлхэ болон хөөрэлхүүд ойлгосотой тодоор, удха һайнтайгаар үнгэргэгдөө.

Нинтынгээ ажыхыс саашадан хүгжөөн дэбжээхэ зорилгоор үнгэргэһэ жэлдэ аймаг доторнай социалистическэ мүрсысөөн үргэнээр дэлгэрүүлэгдэн юм. Абаһан уялануудта дүүргэлтэ болгон, 1953 ондо аймагай колхозууд гүрэндэ тарьяа тушааха түсэбөө саг соонь дүүргэдэ, урһе хүрэнгын бүхы фондуудыс гүйсэд хааһан, нинтын малажыс хүгжөөхэ даалгабаряа бүхы түрэлэй малаар дүүргэһэн, хүдөө ажыхын продуктуудыс тушаалгаар гүрэнгээ сум тоосоһон байха юм.

Ново-Заганска сельсоведтэй Сталиной нэрэмжэтэ колхозой гэршүүдтэй дунда политическэ хүдэлмэри үргэнээр ябуулгандана. Колхозой партина органицинууд агитационно-

хозой партина органицинууд агитационно-коллектив 24 агитаторнуудтай. Тэдэней семинарууд, зүблөөнүүд саг үргэлжэ үнгэргэгдэжэ байдаг. Эрхим агитаторнууд нүхэр Денисов, Леонов, Уткина, Абышев, Филиатов болон бусад партина ЦК-гэй сентябрьска Пленумтэй тогтоолоор тус бүридөө колхознигуудай дунда 10 гаран хөөрэлхүүдүүдыс үнгэргэһэн байна. Мүнөө тэдээр участогуудта гараад, советскэ һунгуулиин системэс ажалшадта тайлбарилна.

Сталиной нэрэмжэтэ колхоз олон һалбаритай ажыхытай, аймаг дотор нилдэ томохон хүдөө ажыхын артель мүн. Колхозой правлени, тэрэней түрүүлэгшэ нүхэр Фролов, партина органицинууд секретарь нүхэр Красинский гэгшэд колхознигуудайнгаа дунда нинтэ-политическэ хүдэлмэришэ шадараар ябуулжа, ажыхын-политическэ шухала шухала зорилгонуудыс шиндхэлгэдэ колхознигөө гашүүдыс гүйсэд элсүүлдэг, тэдэней эдэхыс хэсхээлыс холдоо дэмжэдэг юм. Тэрэней ашаар нинтынгээ ажыхыс энэ колхоз мүнөө амжалтатайгаар хүгжөөжэ байна. Үнгэргэһэ жэлдэ гүрэндэ тарьяа тушааха түсэбөө нилдэ үзүүлэн дүүргэдэ, бүхы фондуудта сум байгуулаад, нинтын малажал хүгжөөхэ даалгабаряа бүхы түрэлэй малаар дүүргэһэн байна юм. Мүнөө колхозой правлени үйлэдбэринн хэдэн олон барилгануудыс бариха эхилэнхэй. Һүүдэй үдэ гурбан механизаторваннэ сушилкатай, цемент полтой хушагдалмаал зургаан тогуудтай болонхой. 1400 тонгой малай байха 4 байра 1953 ондо шэнээр баригдаа. Колхозой правлени ба партина органицинууд КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумтэй шиндхэбэринүүдтэй зохилдуулан баталан абаһан хэмжээ-ябуулгануудта бэлдүүлхын түлөө эсшэ сусаагүйгөөр тэмсэжэ байна.

Хонхойн МТС-эй дирекци (директорын нүхэр Антонович), тэрэней партина органицинууд (секретарин нүхэр Варфоломеев) механизаторнуудай ажылыс зүбөөр эмхидхэнхэйгээ ашаар үйлэдбэринн һайн показателынуудыс туйлана. Трактор болон прицепной машинануудыс заһабарилха 35 үлгэ эмхидхэгдэдэ, тэндэ хамта дээрэ 148 хүн хүдэлмэрилнэ. 1953 оной дүрбэдхи кварталда трактор, машинануудыс заһабарилха түсэбөө тус МТС 102 процент дүүргэдэ.

Сутайн сельсоведтэй Калининэй нэрэмжэтэ колхозой партина органицинууд партино-политическэ болон культурно-нинтын хүдэлмэришэ үлгөөгүүр табигданхай. Колхозно үйлэдбэринн гол шухала асуудалнууд партина суглаанууд дээрэ холдоо зүбшэн хэлсэгдэдэг, тарьяан-ажалай бригадануудтай бригадирнуудтай, фермануудыс даагшадтай тоосоһонууд шагнагдадаг байна. Парторганицинууд секретарь нүхэр Васильев баталан абаһан шиндхэбэринүүдтэйгээ гүйсэдхэлыс эмхидхэхын түлөө холдоо оролдодог. КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумтэй тогтоол тухай 130 гаран хөөрэлхүүдүүдыс, 20 гаран лекци, элдхэлхэ колхознигуудайнгаа дунда тус парторганицинууд үнгэргөөд байна. Политическэ хүдэлмэришын муу бэшээр ябуулагдаһанай ашаар энэ колхоз нинтынгээ ажыхыс нилдэ амжалтатайгаар хүгжөөнэ.

Гэхэ зуура, манай хүдэлмэришэд дутагдалнууд үгы гэхэ болоо һаа, алдуу болохо бошуу. Партина ЦК-гэй сентябрьска Пленумтэй тогтоол гараһанһаа хойшо горьтойхон саг үнгэрбэ. Гэбшыс, зарим партина органицинуудай секретарьнууд энэ тогтоолыс колхознигуудта, механизаторнуудта тайлбарилан ойлгуулжа хэрэгтэ ёһо тэдгээр уялануудыс абанхай. Социалистическэ уялануудыс абаншыс һаа, тэдэнис болдотор бэлдүүлхын тулада эмхидхэлэй болон политическэ хүдэлмэришэ нинтэ зоний дунда һулаар ябуулагдаа. Жэшэнь, Сутайн сомоной Молотовой нэрэмжэтэ колхозой партина органицинууд, тэрэней секретарь нүхэр Батуев партина ЦК-гэй сентябрьска Пленумтэй тогтоолтой гаран сасуу агитационно-

нинтын хүдэлмэри бага зэргэ ябуулан байбашыс, мүнөө тус тогтоолыс пропагандалха хэрэгыс мартажархинхай. Агитаторнууд хөөрэлхэ үнгэргэһэнгүй. Политическэ хүдэлмэришын муугаар табигдаһан ушарһаа тус колхоз малай үбэлжэлгэ муугаар үнгэргэнэ, хабарай тарилгада һулаар бэлдэхэнэ.

Никольско сельсоведтэй Лениной нэрэмжэтэ колхозой партина органицинууд мүн һаа һулаар хүдэлмэришэ, партина ЦК-гэй сентябрьска Пленумтэй тогтоолыс болдотор бэлдэхэлэй хэрэгтэй асуудалнуудыс шиндхэхэ хэрэгтэй зүбөөр зохилдуулан ябуулагдаа. Колхозой хүтэлбэрилхыс хүдэлмэришэ малажаланайгаа холын гүүртэ, отарануудта тон үсөө ошодол, малшадай дунда хөөрэлхүүдүүдыс лекци, элдхэлхүүдыс үсөө үнгэргэдэг, культурно-ажалуудай зохихо услови малажаланай хүдэлмэришэ гэдэгтэ байгуулаагүй байха юм.

Элдэ бүгдэ дээрээ тус колхозой гэгшүүдтэй дунда ажалай эмхидхэл ба журам һула муу байна. Ажыхын шухала зорилгонуудыс шиндхэхэ талаар колхоз гэгдэлдэ оровхой. Жэшэнь, малай үбэлжэлгэ эмхигүйгөөр үнгэргэдэнэ, үнэһөө хабарай тарилгада бэлдэхэл эхилдэгдэ.

Партина айком болбол нинтэ-политическэ хүдэлмэришэхыс эдэ, мүн бин байгаа бусад дутагдалнуудыс байса мэдэрнэ. Тимэһээ аймагайнгаа ажалшадай дунда политическэ хүдэлмэришэ тон һайнаар ябуулаһан, үргэн нинтэ колхознигуудай, механизаторнуудай улам уржажа байгаа үйлэдбэринн ба политическэ эдэхыс хэсхээлыс ёһотойгоор толгойлоһон үндэһа һуури дээрэ партина ЦК-гэй сентябрьска Пленумтэй тогтоолыс болдотор бэлдүүлэн, хүдөө ажыхыгаа лам саашадан хүгжөөхын түлөө аймагай партина органицинууд саашадашыс эсшэ сусааһа гүйгөөр тэмсэхэ байна.

В. Терентьев, Тамахтай гэжэ модо бэлдэхэлэй пунктн электромеханик.

МАЛАЙ ҮБЭЛЖЭЛГЭДЭ ҮДЭР БҮРИЙН АНХАРАЛ ХАНДУУЛАЯ

Адуу малаа найнаар ондо оруулхын түлөө оролдонобди

Малай колхоз үнэгэршэ жэлдэ урда жэлэйхидэ орходоо жэшээгүй үбэ үбэ тэжээл бэлдэхэдэ, малай типовой байрануудыг бариха түсөөлөө дүүргэжэ шадаагүй нэн. Тибшье малай үбэлжэлгэдэ бэлдэхэдэ хайса саг соонь эхилжэ, нинтэйгээ малыг дулаан байраар хангалуу байлбаабди. Намарай үеэ малай адуулыг эвбөөр эмхидхэнэ лээрэлээ малнууднай хүсэ шадлаар найнууд боложо, үбэлэй байрада оруулагданан, гүүртэ ба отара бүтэн малшааар гүйсэд хангалданан байна.

Малай үбэлжэлгын эхилхэтэй хамта тэжээлэй баланс табигдажа, фермэ бүхэндэ үбэн, шэмэтэ тэжээл, концентрат хубаарилагдан үгэжэ нэн. Энээнэй нүүлээр малшад үбэ тэжээлээ шэрэжэ эхилэн байгаа. Үбэ тэжээл шэрэгдэ Цагаан-Усанай МТС тулалла. Ноябрь нарта хамта 200 гаран центнер үбэч трактораар шэрэгдээн байха юм. Декабрь нарала 400 -гаран центнер овс тарла үйрүүдэг машинаар татагдаа. Гүүртэ болон отарнууд малдаа тэжээлэй дабаа эдүүлнэ. Колхозой зоотехник Батомункуева түсээлэй рацион табилсана. Гурбан жэлэй зоотехническэ курсдаа хоёрд малшад нуража байна.

Үбэн, шэмэтэ тэжээл, концентрат тэжээлэй балансын ёһоор гарганагдана. Энээнине фуражир Жалсан Доржиев наринаар шалгада. Мүнөө тэжээлэй баланснаа гадуур үбэ гаргалхан нэгшье отара тү, али гүүртэ байхагүй. Малай уялуури адууер эмхидхэгдэнхэй, дэбисхэрын байна.

Түл абалга үргэлжэлөөр. Январин 25-най мэдээгээр табял тугал, гурбан зуугаад хургад, арбаад поршоохко агтаад, хоролтоггүйгөөр түлжүүлэгдэжэ байна. Нарай малай байранууд найнаар түхээрэгдэнхэй. Малшадай дунда социалистическэ үүрхсөөн эмхидхэгдэнэ байгаа. Фермнуудыг дагушад харын нүүлдэ мурьсөөнэй дүгүүдыг гаргажа, гүүрү отара ба гүүртэнүүдтэ дам-

жуулгын Улаан тугхануудыг үгэнэ. Малай гүүртэ ба отаруудуудаар «Дайшалхы хууданууд» саг соого гаргагдана. Малшан бүхэн республиканска ба аймагай газетэнүүдыг абадаг. Агитаторнууд СССР-эй Верховно Советтэ хунгаха хунгалта, Советскэ Конституци, Советскэ хунгуулин Дурим, уласхоорондын байдал тухай хөөрлөөрүүдыг малшадай дунда үнгэрэнэ.

КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй тогтоолтой зохиолуудан, үнгэрэгшэ жэлэй III квартал соо малажалһаа ороһон мүнгэн доходоо 25 процентийг малшадай олоһон ажалта үдэрнүүдтэ хубаагдаа. Түрү малшад Будащын Цыренов, Жамсаран Бадмаев болон бусад 700—800 түхээр мүнгэ абаа. Малшад ажалал нэмэлтэ түлбэри үгтэбэ. Жэшэнь, хонишод Арья Базаров, Цыремпил Бадмажапова гэгшэд таба—табан хони, адуулгашан Жамсаран Бадмаев гурбан буруу абаа. Нэмэлтэ түлбэри абаһан малшадыг тоолохо болоо наа олои. Энэ хадаа малшадыг улам эршэтэ ажалда зоригжуулна. Малшад хүдлэмэриг урданайхида орходоо жэшээгүй хангалтагайгаар хандадаг, малаа найнаар харууналдаг болоо.

Малайгаа үүлтэр найжаруулхын, ашаг шэмэ үгэлгынь дээшлүүлхын түлөө бага бэшэ хүдлэмэри ябуулагдана байна. Жэшэнь, Инзагата гэжэ газарта 90 үнээдэй нүтэй үнээдэй гүүртэ эмхидхэгдэ. Энэ гүүртын арба гаран үнээд мүнөө тугаллаад, түлнүүдынь эхэнэ таһалагдажа, бүтэн бүринөөр түлжүүлэгдэжэ байна.

Инзагата гэжэ газарта коммунист Цыремпил Бадмажаповай дажа байһан отарынхид хонидойнгоо үбэлжэлгэ эмхитэй найнаар үнгэрэгшэ байна. Энэ отарада найман зуугаад эхэ хонид байдаг. Хонидын хушэ шадал найнууд. Отарынхид үбэ тэжээлээ шэрэжэ газарта асаранхай. Хонидо кормушканууд сооһоо эдээлүүлнэ. Тэжээлэй даһан, концентрат гэхэ мэтээр дүүрэн

хангагданхай. Энэ отарада зуугаад хонид түрөөд, хургадынь бүтэн бүрин түлжүүлэгдэжэ байна. Хургад дулаан, сээр ба харуул байрада байлгалдана. Хонишод Бужа Доржиева, Феня Ивеева гэгшэд хонид ба хургадаа найнаар харууналдаг, саг соонь эдээлүүлэг ба уналдаг юм. Радна Дабасва, Арья Базарова болон бусад отарын хонид муу бэшээр ондо оруулагдажа байхай. Тинхэдэ Долгоржаб Цыремпиловагай дажа байдаг 2-дохи, Жамсаран Бадмаевай дажа байдаг 8-дахи гүүртэнүүдэй малнууд тарган тобир ондо оруулагдажа байна.

Мүнөө жэлдэ малай типовой байрануудыг барихын түлөө бэлдхэлэй хүдлэмэри буурагдажа байна. 12 хүнөө барилгын бригада эмхидхэгдэнхэй. Эзэнэй 6 хүнийн модо отолоно. Нүгөөдүүлнэ Инзагата гэжэ газарта 1000 толгой үнээдэй байха типовой байра барижа байна. Малай байра барилгада хэрэгтэй 1000 кубометр модоной хачалын мүнөө бэлдхэгдэ. Хоёр зуугаад кубометрын трактораар асаралдаа.

Манай колхоз хүршэ Сталингай нэрэмжэтэ колхозтой мурьсэнэ. Малай үбэлжэлгын ноябрь нарын дүнгөөр аймгүйсэдкомой ба партиин айкомой дамжуулгын Улаан тугые Сталингай нэрэмжэтэ колхозой абаһан байгаа хаань, декабрь нарын дүнгөөр энэ туг манай колхоздо үгтэйн байна.

Габшье, малай үбэлжэлгэ дээрэ дутагданууд үшөөл бн. Жэшэнь, малай фермнүүдтэ ёһотой найнаар түхээрэгдэнэ улаан буланууд, бани үгы. Гэр байрын дутамаг дээрэһээ малшад уйтан байрануудта байна. Мүнөө болотор малдаа силос эдөөлүүдэй байнабди. Эдэ дутагдануудыг зайсуулжа, малай үбэлжэлгэ эрхэмээр үнгэрэгшэ бүхы арга боломжо малшадта олгохо ёһотойбди.

Б. Мухомов, Эзлэн аймагай Боргойн сомоной Кагановичын нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.

«Кооператор-комсомолец» гэжэ олзборилгын артилын хүдлэмэригшэ Валентина Михеева СССР-эй Верховно Советтэ хунгаха хунгалтын хүндлэлдэ социалистическэ мурьсөөнтэ оролсоод, уларайгөө нормые 15—20 процентээр үзүүлэн дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Валентина Михеева ажаллажа байна.

С. Марковой фото.

КЯХТЫН АЙМАГТА

1956 ОНОЙ ТҮСЭБӨӨР

Гуталай фабрикийн бэлдэхлэйн цехын эсхэгшэ, БМАССР-эй Верховно Советтэ депутат, мастер Ц.Ж. Молонова мүнөө табадахы табанжэлэй түсэб дүүргээд, 1956 оной түсэбөөр хүдэлмэрилжэ байна. Тэрэ туйлаан амжалтаараа санаагаа амарангүй, СССР-эй Верховно Советтэ хунгаха хунгалтын хүндлэлдэ дэлгэрэн мурьсөөнтэ оролсоод, үдэрйнгөө нормые ходо үзүүлэн, һаин шанартайгаар дүүргэжэ, фабрикийн бусад мастернууд ба хүдлэмэришэдтэ ажалал найн жэшээ харуулна.

ШАТАРАЙ ТУРНИР

«Знамя Ленина» гэжэ аймагай газетын шан абахын ба шатараар городей түрүү нуури эзлэхын түлөө мурьсөөн боложо байна. Мурьсөөнэй түрүүшын уулзалгын дүнгөөр республикийнска культурун-гэгээрэлэй хургуулин 2-дохи курсын студент К. Ильин түрүү зэргээд, тэрэнэй койноһоо Протопопов (редакти), Сомонов, Ринчинов гэгшэд ябана. Мурьсөөн үргэлжэлөөр.

КОЛХОЗНИГУУДА ШЭНЭ ГЭРНҮҮД

Маленковой нэрэмжэтэ хүдөө ажахын томодоходоһон артель нүүжэ эрхээ байһан колхознигуудта байрын 13 гэр шэнээр барижа байна. Эдэ гэрнүүдтэ Татарска АССР-һээ нүүжэ ерэнэн колхознигууд орохо юм.

Д. Болхоев.

Агууехэ Скандерберг тухай фильм

Гашуудал зоболонгой гунигай хүгжэмэй аялга хүртэйгөөр соностожо «Албанин агууехэ сэрыгшэ Скандерберг» гэжэ фильм захална. Түрөгүүд боогол болгондон абаашагдажа ябаһан олон зонине хайра гамгүйгөөр минаандон туужа ябана. Тэдэнэй дунда албанска князь Гийона Кастридой олхон хубүүн Георгий Турчи руу туугдан абаашагдана.

Тэрэ гэнээр 20 жэл үнгэрөө. Эртэ урда сагай агууехэ полководец Александр Македонскийн нэрээр султанда Искендр (албанскаар Скандерберг) гэжэ нэрлүүлэгдэнэ Георгий Кастриот сэргэй талаар тэрэнэй баруун гарын болоһон байгаа.

Суута полководец Хуниада Яношой хүтэлбэри дорой Венгри болон Польшын сэргүүдэй Турчи руу дайгаар орохо гэжэ байһан тухай султан Венецийн купец, нуоса агент Дживанинаа дуулаад, Скандербергыг ордондоо дуудана. Агууехэ полководец болоһон Скандербергий хуяг зэмсгүүдээ хуу зүүгээд, ордоной үүдэ орожо ябаһад ханын захда муухан хубсаһатай дөрвөн өөршын тухай дуу дуулажа нууба. Турчиһаа хүсэтэй гүрэн үгы, Скандербергыг хүсэтэй, тэрэнһээ сэсэн баатар үгы, тэрэнэй алдар суу тон ехэ, харин тэрэнһээ дашуураад түрэл орон нотага мартажархэб гэжэ тэрэ дуулана. Тэрэн Скандербергий түрэл нотагһаа, Албаниһаа эльгээгдэнэ —Тануш Тония гэнэг байгаа. Түрэл албан арадшын шамайе хүлээжэ, һэлмэ жадануудаа шэрээжэ байна гэжэ тэрэ дуулгана.

...Скандербергээр толгойлогдон туркскэ арми Хуниада Яношой сэргүүдэй урдаһаа походто гаранхы. Скандерберг походто гараһангаа урда тээ Хуниада Яношто би шиний дайсан бэшэ, харин нүхэршнэг гэнэг бэшг нөөхи дөрвөншээрээ дамжуулан эльгээбэ. Тингээд венгерскэ ба польско сэргүүдэй дайлагдаад, түрөгүүдэй бута сохигодоһоор Скандерберг тэдэнэй һуни орхөөд, албан-сэргүүдээ дахуулан тэрбээржэ, түрэл нотаг Албанидаа эрэнэ.

Түрэл газар нотагтаа, айл ахад дүүрээртэ эрхэлэн тэдэн хоорондо хоро үнөөгөөр хөмөржө, бэе бэе аламанжа байба. Зүүгөөр Скандерберг хоорондоо хоро үнөөтэй болоһон княжествонуудыг эблээрүүлжэ шадана. Тингээд тэрэнэй сэргээт хэдэн зуун албанцууд түрөгүүдтэ эсэргүү дайлагдахаа үдэр бүри эрхөөр эхилбэ. Эндэ Круе гэжэ хэрэм соо байһан султантай тибһан зонхилошо востатанин болоһы мэдэгүй байгаа. Тингээ сууда гараһан полководец Скандербергыг тэрэ хэрэм соого хүндэтгэйгөөр хүлээжэ абаһан байха юм. Зонхилогшотой Скандербергий архидажа байха үедэ дүтэ орхилон сэргүүдын һэмээхэн хэрэм соо ороод, тэндэхи бүхы харуулуудынь үгы хэнэ.

Энэ хадаа албанцуудай түрүү-

шын илалта байгаа. Улаан Скандерберг Великара гэжэ нугада олон түмэн түрөгүүдтэй уулзажа, тэдэниг бута сохино.

Улааншье болонгүй Венеци Албанин зарим газарнуудыг мэхэ гохоор булимтаран абажа, түрөгүүдтэ алдар винограднигууд боло жэмэстэ саднуудыг галдажа, гэр байрануудыг хандаргажа, зонине алажа оробо. Тинхэдэнь Скандерберг сэргүүдтэйгээ ерэжэ, тэдэниг наманна.

Түрөгүүд Албанида жэл бүри дайгаар орожо, амар заяа үзүүлэхэе болһон байна.

Скандерберг дүү мэтэ ханажа ябаһан Гамзагайгаа урбалта хэхэдэ хэды ехээр уйдабашье, түрөгүүдтэ эсэргүү дайнда бэлдэжэ эхилэ нэн. Тингээд тэдэниг хүлээжэ байлтугүй, өөһэдөө добтолжо, үй бута сохибо. Байлдаанай газар дээрэ Скандерберг нөөхи Гамзагайгаа ушаржа, хоёр талын сэргүүдэй хаража байхада тэрэнэй сабшаланда. Скандерберг тэрэниг хаша хашааар далайн эрьдэ тулгаад, нэгэ шанга сохилтоор һэлмэнь алдуулгаба. Нүүлээрнэ тэрэнэ алангүй амидыгаар орхилно, столбодо уяад, арал зоний урда улайха нуураарн байлгана.

Багахан албан арадай агууехэ тэмсэл 25 жэл соо үргэлжэлэн байна.

Скандерберг арад зонийнгоо хэзээ нэгэн сагта эрхэ сүлөөтэй болохо байһандань батаар эгигдэжэ байгаа. Харин албанска арадай агууехэ хубүүн Георгий Кастридой — Скандербергий үргэлэн суурьлалтын түлөө тэмсэлэй туг табан зуу гаран жэл боложо, мүнөө Албанида арадай демократическа засагай тогтохоодо илалтаар дүүрбэ.

Агууехэ Скандербергий хүтэлбэри дорой табан зуун жэлэй саада тээ эрхэ сүлөөтэй түлөө өөһэдэнь үбгэ эсэгнээрэй тэмсэһе албанска залуу кинематографий манай советскэ киногай элгээтэ ехэ мастернуудтай хамта үнэн зүбөөр, уран-найханайгаа талаар шадмар бэрхээр харуулжа шадла.

Скандербергий ролине наалаһан манай советскэ элитэ артист Акаки Хорава арад зоний дунда хэдэн зуун жэл соо хэлсэгдэнэр энэ хүрээтэ ерэнэн агууехэ баатарай образыг үнэншэмэ зүбөөр байгуулжа шадла. Түрэл эхэ оройнгоо эрхэ сүлөөтэй түлөө ами наһаа гээһэн тэрэнэй дүү Басаган Маминшын ролине залуу артистка Адвине Алибали, Скандербергий эхэ Дафинин ролине манай суута артистка В. Анджапаридзе гэгшэд найнаар наадана. Мүн манай элитэ артист В. Паназин султан Мурадай образы зүбөөр харуулна.

Энэ үнгэтэ фильм залуу албанска кинематографийн ургалтада үнэтэ эхэ оруулалта болоо. Манай республикийн ажалшад энэ фильмыг эхээр бонирхон харана.

Д. Цыренжапов.

Шухала хэмжээ абаха саг болоо

Адуу малаар олон Кударын аймагай Калининой нэрэмжэтэ колхоздо энэ жэлэй малай үбэлжэлгэ муугаар үнгэрэгдэжэ байна. Олон толгой мал хүсэ шадлаа гэжэ. Нүүлшын 3 һара соо хамта 60 гаран толгой элбэ түрэлэй мал гаргалаа. Үбэ тэжээл бэлдэхэдэжэ буулуулагдангүй малда үгтэнэ. Бүдүн тэжээл тэрэ заанда малай түл дорго гам хайраггүйгөөр тараагдажа үгтөөд, зарим хубинь гэххэгдэжэ хог болоно, шабаанаар хаягдана. Энэ ушарһаа нүүлэй гурбан һара соо 470 гаран центнер үблэн нормоһоо үдүүгөөр гаргашалдаа. Малай фермнүүдэй газар үбэ тэжээл эртэнһээ эөөгдэжэ асарангагүй. Үбэ тэжээлэр хэды дутамаг байбашье, худалдажа абаха, хагда, оожорно суглуулаха гэхэ мэтын хүдлэмэриг колхозой правлени эмхидхэнгүй. Нинтын малыг үбэ тэжээлэр хангаха хэрэгтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр

Жамьяновой харюусалгагүйгөөр хандаһан дээрэнэ 100 шахуу гектар эселенко хурагдангүй сайндаа даруулаа. Ехэхэн хэмжээний соломо полинууд дэгүүр эндэ тэндэ ообоолдоод, минн малда гэххэгдэжэ байна.

Малай харууналга ба эдээлүүгье найжаруулхын тула колхозой правлени болон партиина организаци, нэн түрүүндэ правленин түрүүлэгшэ Б. Жамьянов шухала хэмжээндэ абаха уялгатай байгаа. Тингээд малай үбэлжэлгын дутагдануудыг усадхаа тушаа мүнөө хүрээр юунышье хэгдэнгүй.

Колхозой зарим малшад, илангаяа хүнэй-товарна фермын хаалишад ажалал журам сахинагүй. Тэднээр дуратай сагтаа дажа байһан ажалла хаяжа гэрээ ябашадаг заншалтай. Жэшээхэдэ, январин 1-һээ 7 болотор фермын үнээд муугаар наагдажа, тон бага һүн абта-

һан байна. Энэ ушар юун дээрэнэ болооб гэхэдэ, хаалишад нүхэд Раднаева, Доржиева гэгшэд ажалла хаяад гэрээ ябашаһан байха юм. Нүнэй-товарна фермыг дагша нүхэр Юмсунов энэ ушарһе һайса мэдэжэ байбашье, дары сагтан зохино хэмжээ абаагүй. Тэрэ мүн өөрөө хаалишадта бүдүүлгээр хандадаг заншалтай.

Энэ фермад үнээдыг үдэртөө гурба дахин наажа эхилэн аад, оройдоо хоёр үдэр болоод болшоно. Тугалуудыг эхэнэһэ налгажа түлжүүлдэг арга эндэ муугаар хэрэглэгдэнэ.

Малшадай дунда агитационной уялуулганын хүдлэмэри муугаар ябуулагдана. Агитаторнууд Д. Доржиев, Б. Юмсунов гэгшэд малшад дунда КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй тогтоолыг тайлбарлан ойлгуулнагүй.

Г. Дашев.

ХОЛЫН НЭГЭ ГҮҮРТЭДЭ

Урда үдэрын һалхи шуурган талзуу дошоһоор мушхаран, бордоһо саһаар дэлхэтэжэ, зэргэлтэн айлуудай гэрнүүд сагаан хушгөөр хушгадан байгаа бэлэй. Тээд мүнөө һалхи шуурган замжажа, үбэлэй наран баян гэрэлэй дэлхэтэжэ. Мүнөөдөр Жаргалантын талада жабертайхан байна дла. Шаргын харгы саһанда дарагдажа, холын гүүртэ ошохо зам хоолоон шөнг болонхой. Хашаба шаргаар галдуулан хүнэй хамар, хасарга хүлэһэн аа гүб гэжэ ханаадхойр. Үлөөнэй жабер ууртайгаар урда-һалмангай үлээжэ, хурса халхуураара хадхал абахы оролдоно. Шаргын улын ханинаан дундуур колхозой түрүүлэгшын орлогшо Дабан-Нима Лубановичын аргаахан хөөрөхөн бонирхолтой.

— Энэ гүүртэ бүри хаяхан, 1952 оной намар нотагай найжаруулагданан үүлтэрэй гунигданһаа эмхидхэгдэ нэн, — гэжэ Дабан-Нима Лубанович хөөрэнэ. — Доодо гол гүртэ газарта нууржанхай, № 6 гүртэ гэжэ нэрэ үгтэнхэй. Гүүртэе дагшаар үбэн луговод Бадмажаповай хубүүн, ажалда мэргэн Бадеев Дашинима гэдэг табигдана нэн. Энэ гүүртэ эмхидхэгдэнээр оройдоо жэлһээ үлүүтэй бөлбөшье, малаа найнаар хүдэлжэ байна. Колхозой правленин ба партиина организациин дамжуулгын Улаан туг абһанин дэмэ бэшэ юм...

Доодо гол хуржэ ерэн сасуугаа энэ гүүртэ дагша Дашинима Бадеев гэжэ гүшаад наһанай, хүрин улаан шарайтай хүнөөр танилсабади. Дашинима Бадмажапович мэнэ хаяхан соломо асарһан, үбэлэй шэмэрүүн жаберта нуурын бүри хүдэр улаан болонхой. — Ягаад дамжуулгын Улаан тугта хүртэбэт гэнэ гүт? — гэжэ гүүртэе дагша хөөрэнэ. — Юун гэлтэйб даа? Манай гол кадрууд — хаалишад, тугалшад лэ найнаар, оролдосотойгоор хүдэлжэ, шиндэхы үүргээ дүүргэжэ шадана гэжэ бээ. Жэшэнь, манай хаалишад заханаа абаһаар һу хааха үгээршэ жэлэйнгээ түсэбыхы хооло үлүүлэн дүүргэнэ байна. Тэрэнэй ашаар гүүртэмнай бүхы дээрэ нёдодо үнээн бүриһөө дунда ээргээр 1200 литр һу наажа шаданан байгаа. Налшаг колхозоймнай центртэ артелиин бүхы малшадай суглаан боложо, үнгэрэгшэ жэлэй хүдлэмэрин дүнгүүд ба малажалай түрүүшын квартал (октябрийн 1-һээ январин 1 болотор) социалистическэ мурьсөөнэй дүнгүүд гаргалда нэн. Энэ түрүүшын квартал соо манай 6-дахи гүүртэ һу хааха даалбарья үлүүлэн дүүргэнэ, нэгшье мал

гарза хоролтодо оруулаагүй тулада мурьсөөндэ илажа гараһан байнабди. Ингэжэ дамжуулгын Улаан туг абаха болообди. Тэрэнэ бүхөөр бариха ябахын түлөө мүнөө эсэхгүүгөөр тэмсэжэ байнабди. Үбөөр багашаг тула малдаа соломо эдөөлүүлэгшэбди. Мүн концентрат, корнепелод, шрот гэхэ мэтын тэжээлтэйбди. Турнипсыг ээршэжэ, һайса дэбтээгээд эдөөлөнбди.

— Соломо хэр холоһоо шэрэнбэт?

— Табан модоной газарһаа эөөнбди.

Малай үбэлжэлгын үедэ биднээр малшадай хүдлэмэрид Сэлэнгын машинно-тракторна станци тулалха юм, үблэ, соломо трактораар шэрэжэ үгэхэ юм гэлсэлээр хореод хонобо ха. Сентябрьска Пленумэй тогтоол соошье энэ талаар МТС-үүдтэ яһала ехэ заабар үгтэнэ байгаа. Тээд соломо шэрэжэ гэжэ энэ МТС-эй эльгээһэн ЦТЗ-нь ходо эблэрээд, мүнөө дээрэ өөдтэй юумэ хэжэ бирангагүй хаш. Ная баһа подшиннигын хайлашоо гэлсэнэ нэн, — гээд; Дашинима Бадмажапович үбдэгсөө саһанда хушагданхай үргэн сагдан тала руу шэртэжэ, нэгэ хэды боолдого болон элсобо. Тинн байгара нэгэ һайн юумэ ханажархы ба хэбэртэй, байртайгаар, энеэбхилэн дугарба:

— Хожом эрхэдэ манай гүүртэе танихагүйт. Эндэмнай хамаг юумэн хуу баран бин болохо, Ильичин лампочканыуд яларха, радио дуугарха юм. Колхозойгоо центртэй, МТС-тэй, аймагтай телефонээр хөөрлэдэжэ болохобди. Тингээд байхадаа колхозойнгоо

центрһээ дутуугэй болохобди. Хожом ишэ ябаарайгты. Оройдоо гурба модо тухай газарта, зэргэлтэн гүүртэнэ наашань столбондыг зооно, шабын түмэр татахал хэрэг үлөө. Колхозой центртэ тухай ферма, гүүртэнүүд үнэй тинмэ болонхой агша. Эндэш механизаци, тэндэш механизаци, электрын моторууд, вакуум-насосууд, дээгүүр татамал харгынуд, кормоза-парингууд... Эдэниг дууһынь племфермадэмнай хархалта. Тээд мүнөө бидэнэй — холын гүүртэнүүдэй ээлжэн ерээ. Тинмэ даа, ээлжэмнай ерээ! Холын гүүртэ гэнэ нэрэ бидэндэ хай таарахашье болонхой аа гү. МТС-эй трактористнуудыг холын гүүртэнүүдэй үдэр бүрийн айлашад болохобди.

Нотагай найжаруулагданан үүлтэрэй үнээдэй фермын гүүртэнүүдтэ мүнөө үбэл эгзэн түрүүшынхээ тугалуудыг түлгидэггүй байрада түлжүүлэх арга хэрэглэгдэжэ эхилэ. Угсаар байрануудай түхээрэгдэгүйшье наа, тугалай анханын байранууд һайса дулаалагдажа, хоёр дахбар рама табигданан ба тугалуудай доро зузаан дэбисхэр дэбидгэдэг болоһон байна. Мүнөө шэнэ түл абалга эхилэнхэй. Душөөд тугал абтаад, найнаар түлжүүлэгдэжэ байха юм.

—Энэ шэнэ аргаар түлжүүлжэ эхилэнһэмнай хойшо нэгшье тугал үбшлөөгүй, бултадаа элүүр энхээр түлжүүлэгдэжэ байна, — гэжэ нүхэр Бадеев урматайгаар хөөрэнэ. —Имэ байрада байһан тугалай ноонини хэзэр ба үдхэнээр ургана. Тэдэмнай хожомоо хүйтэндэ бэлэн даарахагүй, хүйтэ абажа үбшлэхээр үгдэжэ, манай эндэхи уларилда тааранги ёһоорхон лэ малчууд болоһон байна. Байра соонь арбаад градус хүйтэн лэ даа, тээд тугалууд оройдоо дээрара, шэһэрнэгүй бшуу.

Тинхэдэ гүүртэе эмхидхэн жэлдэ гэхэ гү, 1952—1953 онойнгоо үбэл тугалуудыг эхэнэһэ таһалан түлжүүлжэ эхилэ нэмди. Колхозой зоотехник Борисов эдэ шэнэ арга-нуудыг ягаад зүбөөр хэрэглэхэ тухай манай хаалишад ба тугалшадта заажа үгөө нэн. Түрүүшээр зарим хаалишадтай тугалуудаа түлгидэдэггүй хүйтэн байра соо байлгахы ехэл дургай агша нэн. Тээд шэнэ юумэн хэзэшье илагда ха юм. Шэнэ аргын ша үрэн мүнөө элээр харагдажа байна. Тугалуудай амидын шэгнүүр түргэнээр нэмэнэ, урдында орходоо үнээдхэмнай һүн хураггүй хээр наагдадаг болоо.

Зоотехник Борисов энэ гүүртэдэ ходо ерэжэ, гэжээл гаргалшаха график, тэжээлэй рацион, хүдлэмэрин үдэрэй гурим гэхэ мэтыг табигда, шэнэ аргануудай хэр зэргэ найнаар хэрэглэгдэжэ байһаниг шалгадаг, хүдлэмэридэхи дутуу дундануудаа заһахалдай малшадта тугалдаг юм. Үдэрэй гуримай ёһоор хаалишан-комсомолка Дарима Бадеева үглөөнэй 6-һаа 8 час болотор үнээдэ наада, тингээд 10 час хүрээр эдээлүүлдэг, нүүлээрнэ байра соохи наг шэбхынь сэблэрээд, малаа уналжа асарһанай удаа тээ үдэрэйнь хоол үгэдэг байна. Эдэ хүдлэмэринүүдыг хэдэ байхадаа хаалишан гэрээтэ орожо, үдэрэйнгөө сай уудаг. Үдэрэй хоёр часһаа малаа баһа уялуурида гаргажа асарһанай нүүлээр үдэрын зургаа болотор эдээлүүлнэ. Удаань үнээдэ наажа, һуниндөө эдихэ үбшыннь үгөөд, хонолгодонь хаадаг байна. Хаалишад Балма Дампилова, Янжима Игнатьева, Галыма Базарова, ахалагша хаалишан Цырен Дондукова гэгшэд баһал нимэ графигаар хүдлэдэг.

Үбэлэй үдэр богонихон. Үдэрын наран улайһан эгээл тэрэ Харза гэжэ булгаг тушаа ой тайгын саагуур

шургаба. Доодо голдо боро хараан болохо, хүдлэмэрин үдэр дүүрбэ. Үнээд байрадаа хаагдажа, үблэ тэжээлэр хангалданхай. Ная гара

ДҮРБЭН ГҮРЭНЭЙ ГАДААДЫН ХЭРЭГҮҮДЭЙ МИНИСТРНҮҮДЭЙ БЕРЛИНСКЭ ЗҮБЛӨӨН

БЕРЛИН, январин 28. (ТАСС-эй тусхай корр.). Дүрбэн гүрэнэй гадаадын хэрэгүүдэй министрүүдэй мүнөөдэрэй заседани дээрэ В. М. Молотов түрүүлэгшээр хууба. Зүбшэн хэлсэхэ зүйлнүүдэй нэгдэхэ пунктые — «Уласхоорондын харилсаануудай түгшүүрилые бага болгохо талаар хэмжээ-ябуулганууд тухай Франциин, Англиин, США-гэй, Советскэ Союзай, Хитадай Арадай Республикын гадаадын хэрэгүүдэй министрүүдэй зүблөө зарлаха тухай» асуудал зүбшэн хэлсэлгэ үргэлжэлүүлгэдэ.

Табан гүрэнэй, тэрэ тоодо Хитадай Арадай Республикын зүблөө зарлалгые буруушажа Даллес, Бидо ба Иденэй хэлээн үгэнүүдые үсэгдэлдэрэй заседани дээрэ В. М. Молотовой наричаар шэнжэлдэ табан гүрэнэй, тэрэ тоодо Хитадай Арадай Республикын зүблөө зарлаха буруушажа тэдэнэй хэлээн бүхы баримталгануудай оройдоошье үндэнгэнь харууланнинь мэдээжэ. Энэндэнэ Даллес тэсэжэ ядад, мүнөөдэрэй заседани дээрэ үгэ хэлэхэдэ ямаршье баримталалга хэнгүйгөөр СССР-эй ба Хитадай политикые муушалжа ороо. Тинхэдэ американска пропагандын нэгэ янзын ба бүгдые үннэй хашараанан аргануудые хэрэглээн байна. Тусхайлбал, Хитадай Арадай Республикын гадаадын хэрэгүүдэй министрэе Даллес болохоггүйгөөр муушалган байха юм.

Гүрэнүүдэй хоорондох харилсаануудта түгшүүрил бин болдог уласхоорондын проблемнүүдые хаража үзэлгэдэ ба гуримшуулгада Хитадай Арадай Республикые хабаадуулахгүй гэнэ политикаа зүбүүлхэ гэжэ Даллес болбо бүтэмжгүй ООН-эй Уставай ба уласхоорондын бусад хэлсэлгүүдэй элдэб статьянуудые наанаана абан байжа тайлбарилан, оролдоло дахин гарган байна. Түгэхэл дээрэ зүбшэн хэлсэхэ зүйлнүүдэй бусад пунктуудые хэлсэхэ орохые Даллес дурдаха.

Даллесай удаа Бидо үгэ хэлэ. Табан агуухэ гүрэндэ, тэрэ тоодо Хитадай Арадай Республикдаа эб найрамдалые ба аюулгүй байдалье дэмжэхын түлөө онсо харюусалга ООН-эй Уставаар даалгагдана гэжэ дахин мэдэрхэ зуураа, Хитадай Арадай Республикын политика ООН-эй Уставай принципүүдтэ зохилдоногүй гэнэн үнн хада буруу түрэнэн үгэнүүдэ Бидо дабтан байна. Табан гүрэнэй гадаадын хэрэгүүдэй министрүүдэй Совет байгуулаха тухай Потсдамска конференци дээрэ шиндхэбэрини абтаһан баримта тухай хэлэхэ зуура, «тодорхой зорилгонуудыс» дүүргэхын тулада энэ Совет байгуулагдана юм, тинмэйлэ тэрэнэй урда табигданан зорилгонуудһаа үндэнгэнь составын хубилха ёһотой байгаа гэжэ Бидо мэдүүлэ.

Уласхоорондын асуудалнуудые шиндхэлгэдэ, агуухэ Хитадай Арадай Республикын эрхэ ба үүргые багадахын, табан гүрэнэй зүблөө зарлаха тинмашье шухала бэшэ гэжэ харуулахын тулада Бидо эдэ наамжануудые зороута хэлээн байна.

СССР-эй делегациин наамжын ёһоор Табанай зүблөөн дээрэ хаража үзэгдэхэ зэргэтэй тодорхой асуудалнуудые Хитадай хабаадалгагүйгээр шиндхэгдэхэ болохо юм гэнэн хэбэртэйгээр тодорюулаха гэжэ үгэ хэлэлтэйгээр хоёрдохы хубида Бидо оролдон байна. Өөрынгөө эдэ баталанжууные тодорюулын тулада Бидо ямар нэгэн баримтаар үндэнгэ хэсгүй. Буу зэбсэг хуряалга тухай хэлэхэ зуураа, «тэрэниие тайлбарилан хэлэбэл буу зэбсэг хуряалга тухай асуудалыс» хаража үзэлгэдэ мүнөөнэй условиинуудта ба оршон байдалда Хитадай хабаадалсахые гүйхэ гэшэ ехэ таагүй байха хэн гэжэ тэрэ хэнгэргүйгөөр мэдүүлэн байна.

Табан гүрэнэй зүблөөн дээрэ зүбшэн хэлсэхэдэ зэргэтэй экономическа асуудалнууд тухай хэлэхэ зуура, бүхы дэлхэйн еднэ рыногые нэргэхэ гэшэ бүхы ороонуудай ажана байдалье кайжаруулаха гүрэнгэ ехэ удхашанартай байха хэн гэжэ Бидо мэдэрэ. Гэжэ зуура, энэ шухала болоод байһан проблемые Хитадай хамтадаа хаража үзэхэ шухала байһые тэрэ арсаа. Тинхэдэ худалдаа наймааны холбоо барисаа эбдэнэнэй түлөө Хитад өөрөө эмзэгтэй хэбэртэйгээр тэрэ хэлээн байха юм.

Индо-Хитадтахи дайнда Хитад зэбсэгтэ хүсөөрөө хамаралсаана гэнэн хэбэртэйгээр хэлэбэл, энэ шар байдал политическэ проблемнүүдые хаража үзэлгэдэ Хитадай ха-

баадалгада наад хэн гэжэ Бидо хэлээн байна. Гэбэшье, «Хамааралсаһан гүрэнүүдэй» зүбшөөлтэйгөөр Индо-Хитадта эб найрамдалые тогтоожо болохо ушарые хэрэглэхэ французска правительство мүнөөшье бэлэн байна гэжэ Бидо хэлэ. Гэхэтэй хамта, Хитад хадаа эб найрамдалые үнхөөрөө хүсэжэ байһанаа гэршэлэн харуулаггүй гэжэ ямаршье баримталгагүйгөөр, тэрэ дороо Бидо дахин дабтажа хэлээн байна.

Азинн проблемнүүд тухай үгынгөө түгэхэл дээрэ Бидо хэлэ. Үсэгдэлдэр хэлэһэн наамжануудһаа дахин дабтаха зуураа, табан гүрэнэй зүблөө хэнгүйгөөр азиатска проблемнүүдые эбэй ёһоор шиндхэгдэ болохо юм гэжэ этнүүлхыс тэрэ оролдоо. Зүбшэн хэлсэхэдэ байһан асуудалаар СССР-эй ба зүблөөнэй бусад хабаадалгад хуорондо наналаа нэгдэлгүй байбашье, зарим асуудалаар хараа болдогонуудай дүтээн ойртожо болохогүй гэжэ тоолохо үндэнгэ үгэ байһые зүбшэн хэлсэхэ зүйлнүүдэй нэгдэхэ пункттар болон дискуссиянууд харуулаха гэжэ мэдүүлэлт Бидо үгээс дүүргээн байна.

Удаань Иден үгэ абта. Табан гүрэнэй зүблөөн уласхоорондын удхашанартай гол асуудалнуудые хаража үзэхэдэ гэдэна, мүн Азинн хэрэгүүдтэ хамаатай тусхай асуудалнуудые зүбшэн хэлсэхэ болохо байһан тухай В. М. Молотовой хэлэһэн наамжыс тэрэ буруушаһан байна. Имэ дурдахал «болото аша туһагүй» гэжэ тэрэ хэлэ. Буу зэбсэг хороохо ба уласхоорондын худалдаа наймаа дэлгэрүүлхэ асуудалнууд олон ороонууда хамаатай байһан дээрэһэ табан гүрэнэй зүблөөн дээрэ бэшэ, харин Нэгэдэмэл Нацануудай Организацида хаража үзэгдэхэ ёһотой гэжэ Иден саашан мэдүүлэ. Тусхайлбал, уласхоорондын худалдаа наймаа дэлгэрүүлхэ зүб зам олохо ябадалда табан гүрэнэй зүблөөнэй туһалжа байһанаа этнэгэнгүй гэжэ тэрэ заагаа.

Корейн ба Индо-Хитадай проблемнүүдые хаража үзэхэ зам тухай Бидогой наамжыс зүбшөөхэ байһан тухайгаа Иден хэлэ.

Хэрбэ эдэ проблемнүүдые хаража үзэбэлнэй тус конференци хадаа бодото нэмэри болохо гэжэ найдажа байһаб. Гэбэшье, эдэ бүхы асуудалнуудые найнаар бодомжолгохэ үзэхэ ёһотойдн. Тинмэйлэ үгэ хэлэлтэйгүүдэй дүүрэн хойно зүбшэн хэлсэхэ зүйлнүүдэй нэгдэхэ пунктые саашан хаража үзэлгыс хойшолуулаад, европекска онсо өөрэ проблемнүүдыс, тайлбарилан хэлэбэл, зүбшэн хэлсэхэдэ зүйлнүүдэй хоёрдохы ба гурбадахы пунктнуудые хэлсэхэ орохые, би өөрынгөө коллегинуудтэ дурдаханаб. Энэ хадаа саашадаа наамжанууд тухайгаа хоёрдэлдэ саг бидэндэ олгохо байна, энэ хадаа үрэ хэтэй байха гэжэ би найданаб. Хожомын бидэнэр зүбшэн хэлсэхэ зүйлнүүдэй нэгдэхэ пунктые дахин хаража үзэхэ аргатай байха нэмди. Бусад пунктуудаар бидэнэр урагштайгаар хэлсэхэдн гэжэ би найданаб. Тинхэдэ нэгдэхэ пункт дээрэ тобиолол хэхэ бүри ехэ арга боломжотой болохо байһабди гэжэ Иден хэлэ.

Удаань В. М. Молотов үгэ абта. Панамжанууд тухай хоёрдэлдэхэдэ зүбшэн хэлсэхэ зүйлнүүдэй нэгдэхэ пункт болгон абтаһан советскэ делегациин дурдаханан асуудалдай гол темэдэ анхарал дутамагаар хандуулагдаа гэжэ тэрэ заагаа. Уласхоорондын харилсаануудай түгшүүрилыс хуларуулаха тухай эндэ хэлэгдэнэ. Эгээл нимэйлэ зүблөөндэ хабаадажа байһан бүхы гүрэнүүдтэ, мүн зүблөөндэ хабаадашьегүй гүрэнүүдтэ энэ асуудалдай шухала удхашанартай байһанда советскэ делегаци хамагай түрүүндэ зүблөөнэй анхаралые хандуулахда таатай байна гэжэ тоолоһон байна.

Табан гүрэнэй зүблөөн зарлаха тухай советскэ дурдахалые ООН-эй Уставые эбдэнэн ба Нэгэдэмэл Нацануудай Организацие табан гүрэнэй зүблөөгөөр нэгдэхэ гэнэн ябадал болоно гэжэ тоолохо нэдэлгэнүүдэй ямаршье үндэнгүй байһаниие В. М. Молотов харуулаа. Энэ үлгөөнөө хойшо Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин Уставые уншааб гэжэ г-н Даллесай хэлэхые В. М. Молотов тэмдэглээн байна. Шухала болоходон үлгөөгүүр, зарим ушарта үдэшэндэ бидэнэй хэмнашье энэ Уставые анхаралтайгаар харадаг байгаа ёһотой.

Эгээл нимэйлэ Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин Устав найн байна, тэрэниие уншаада туһатай,

Советскэ Союз хадаа тэрэниие хубилгахгүйн түлөө байна. Америкийн Холбоото Штадууд хадаа Уставые үндэрөөр сэгнэжэ, тэрэниие хубилгахгүй, харин бэлдүүлхэ гэнэн манай наамжыс тэршэлэн дэмжэхэ бээ гэжэ бидэнэр найданабди.

Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин Уставһаа гадна, Генеральна Ассамблейн тогтоолнууд бин юм. Тусхайлбал, Генеральна Ассамблейн гурбадахы сессин 1948 ондо баталан абтаһан тогтоолой: «Арсалдаануудһаа болоулахын ба удаан сагай эб найрамдал тогтоохын тулада хүсэллөө дахин гаргахыс агуухэ гүрэнүүдтэ хандаһан уряа» гэдэгтэй бин байһые В. М. Молотов саашан хануулаа. Генеральна Ассамблейн табдахы сессид дээрэ агуухэ гүрэнүүдтэ хандаһан дурсагдана уряа үндэн болгон «гол арсалдаануудые шиндэхын ба Уставай удха ба үзэгдэлтэ зохилдуулан хэлсэхэ туйлаха зорилгоор, уласхоорондын эб найрамдалда аюул ушаруулжа ба Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин хүдэлмэрид наад ушаруулжа болохо бүхы асуудалнуудые Аюулгүйн Советэй саг үргэлжин гэгшүүдэй хамтаараа зүбшэн хэлсэхын тулада суглардаг байһые гү, үгышыс наа, хэрбэ шухала болоо наан, бусад хамаатай гүрэнүүдтэй зүбшэн хэлсэхые» найшаан дурдахаха гэнэн шиндхэбэри абтаһан байна.

Энэ резолюци 1950 оной ноябрин 3-да, тайлбарилан хэлэбэл, Хитадай Арадай Республикын байгуулагданаһай нүүлээр хоёр жэл болоод байхада, тэрэ мүртөө нэгэн наналаар абтаһан байна гэжэ хануулаа зуураа, В. М. Молотов нигэжэ хэлэ: табан гүрэнэй зүблөө зарлаха тухай советскэ делегациин дурдахал Генеральна Ассамблейн шиндхэбэринүүдтэй, тусхайлбал энэ хоёр шиндхэбэригэй тон зохилдохо байна.

Имэ зүблөөнэй туһатай байхыс буруушааха бэрхэтэй гэжэ Молотов саашан хэлэ. Табан гүрэнэй зүблөө бэшэ, харин США-гэй, Франциин ба Англиин — гадаадын хэрэгүүдэй гурбэн министрүүдэй зүблөөс хараад үзэл. Хэдэн удаа болоһон эдэ зүблөөнүүд дээрэ европекска, азиатскашье, африканскашье хэрэгүүд зүбшэн хэлсэхэдэ байгаа, зүгөөр юундэб даа американска хэрэгүүд зүбшэн хэлсэхэдэггүй байһан юм. Энэ магад саг зуурын байгаа гэшэ гү? Яаба хэзэбшье гурбаны зүблөөнэй зүбшэн хэлсэхэ зүйлнүүдыс хэншье хизаарлагдгүй байһан юм. Тэсд Табанай зүблөөнэй зүбшэн хэлсэхэ зүйлнүүд дэлхэйн нэгэ гү, али магад хоёр талануудга хизаарлагдана ёһотой гэшэ аал? Табан гүрэнэй гадаадын хэрэгүүдэй министрүүдэй зүблөөнэй зорилгонууд ба арга боломжонууд тухай хэлэхэ болоо наа, политическэ ба экономическа шэнжэтэй томо асуудалнуудые шиндхэгдэ тэдэн гурбаны зүблөөнэй арга боломжонуудһаа бага бэшэ байна. Яаралтайгаар зэбсэглэлгыс болуулаха, буу зэбсэг хуряаха асуудалнуудые, тэршэлэн атомна асуудалые шиндхэгдэ Табанай зүблөөнэй ехэ туһа үзүүлхэ байһанда этнэгхээр байна.

Үнэндэ зүбшье байгаа наа, политическэ, экономическа ба сэрэгтэй бүхы шухала асуудалнуудые Табанай зүблөөн дээрэ нэгэн доро зүбшэн хэлсэхэ заагагүй бэшэ юм, зүгөөр, экономическа шэнжэтэй нимэ асуудалые, жэшээлхэдэ, уласхоорондын худалдаа наймаа хуржөөлгыс Хитадай Арадай Республикын хабаадалгатайгаар зүбшэн дээрэ зүбшэн хэлсэхэдэше бага бэшэ удхашанартай байха нэн. Имэ зүбшэн хэлсэхэ гүрэнүүдэй хоорондох харилсаануудай түгшүүрилыс хуларуулаха, туһалжа, Хитад тушаа эмбарго (хорилто) сонсохон тинмэ эцүүритэй ушар байдалье зайсуулаха арга олгохо байһаниинь лабтай. Доромжолон газашалтын политикые, элдэб түрэлэй хизаарлагталануудые ба уласхоорондын нормальна худалдаа наймаас эбдэхэ ябадалые нимэ зүблөөн дээрэ хамгаалха гэшэ бэрхэтэй байһан лабтай. Гэбэшье, худалдаа наймаас хүсэһэн бага ба ехыс гүрэнүүдэй хоорондо тэрэниие эрхиллэгэ хүгжөөлгэдэ туһалжа болохо байгаа. Хэрбэ ямар нэгэн гүрэн энэниие хүсөөгүй наан, тэрэ өһөдэйнь дүрэнэй хэрэг болоно бээ. Шухала юумэнэ юуб гэхэдэ, бусад гүрэнүүдтэй наймаа хэлгэдэ тэрэ наад бу ушаруулаг.

Буу зэбсэг хуряалга тухай асуудал табан гүрэнэй бэшэ, харин Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин хэрэг болоно гэнэн наамжанууд тухай тогтохо зуураа, дурсагдана асуудалые үндэн Нэгэдэмэл Нацануудай Организацииндэ, мүн буу зэбсэг хороолгын түлөө өөрынгөө харюусалгыс мэдэрэн энэ асуудал шиндхэгдэ үүсэхэ ёһотой агуухэ гүрэнүүдэйшье хаража үзэхэн заагагүй шухала байна гэжэ В. М. Молотов хэлэ. Энэниие баталхын тулада СССР-эй, США-гэй ба Хитадай, тэршэлэн Англиин ба Франциин зэбсэгтэ хүсүнүүдтэй тоо хизаарлаха ябадал тогтоолгыс хараһанан дурдахал Англиин, США ба Франциин зүблөө буу зэбсэг хуряаха талаар ООН-эй комиссида 1952 оной майн 28-да оруулхыс В. М. Молотов заһан байна. Дурсагдана документ дамжуулахдаа Англиин түлөөлэгшэ нигэжэ мэдүүлэ нэн: горьтой зэбсэгтэ хүсүнүүдтэй бусад бүхы гүрэнүүдтэ сэрэг бариха байха эгээн дээдэ захын зүбшөөргэдэн хэмжэе тогтохо ябадал энэ дурдахал тэршэлэн хараһана, тинхэдэ тэрэ хэмжээниинь табан гүрэнэй зүбшэжэ тогтоһон хэмжээнтэй зохилдохо ёһотой.

Ушар нимэйлэ буу зэбсэг хуряаха тухай асуудал агуухэ гүрэнүүдтэ, буу зэбсэг хуряаха талаар ООН-эй комиссида оруулагдана дурдахалнууд соо тэрэнэй сэхэ заагдана туладан мүн Хитадта хамаатай байна гэжэ бидэ хэлэхэ үндэнгэйдн. Табанай зүблөөн дээрэ энэ асуудалые шиндхэгдэ бидэнэр туһалжа шадахагүй байна гэшэ тэмдэглэ. Советскэ делегаци хадаа дүрбэн гүрэнэй энэ зүблөөн дээршье буу зэбсэг хуряаха тухай асуудал хүсэлтэй байһаб.

Хитадай Арадай Республикые, тусхайлбал тэрэнэй гадаадын хэрэгүүдтэй министр Чжоу Эн-лайе Даллесай муушалган тушаа тогтохо зуураа, В. М. Молотов нигэжэ хэлэ: Хитадай Арадай Республикын түлөөлэгшэд бидэнэй дунда мүнөө үгы байһаниинь гэмшэлтэй. Тэдэнэрэй эдэ үгэнүүдтэ эрхим найнаар харюусалга байһанда бидэнэр хэбэртэйгүүд. Хитадай түлөөлэгшэдэй үгы байхада Хитадай Арадай Республика тухай нимэ эгсээр хэлэһэн үгэнүүд үнэн зүбшье байжа шадахагүй, үнэншээршье болохогүй байна гэжэ би тоолоноб.

Хитадай Арадай Республикые, тусхайлбал тэрэнэй гадаадын хэрэгүүдтэй министр Чжоу Эн-лайе Даллесай муушалган тушаа тогтохо зуураа, В. М. Молотов нигэжэ хэлэ: Хитадай Арадай Республикын түлөөлэгшэд бидэнэй дунда мүнөө үгы байһаниинь гэмшэлтэй. Тэдэнэрэй эдэ үгэнүүдтэ эрхим найнаар харюусалга байһанда бидэнэр хэбэртэйгүүд. Хитадай түлөөлэгшэдэй үгы байхада Хитадай Арадай Республика тухай нимэ эгсээр хэлэһэн үгэнүүд үнэн зүбшье байжа шадахагүй, үнэншээршье болохогүй байна гэжэ би тоолоноб.

Хитадай Арадай Республикые агресси хэн гэжэ Даллесай, тэршэлэн Бидогой гэмнэхые Молотов буруушаһан байна. Хэрбэ Даллес ба Бидо бодото баримтануудые хаража үзэһэн бодото ушар байдалтай танилсаһан байгаа наа, Хитад хадаа агрессид өөрөө дайрагдана, аюулгүй байдалын тэрэнэй хилэнүүд дээрэ үнхөөрөө гай түбэг тохолохоор болоод байһан тухай, тэдэнэрэй тобиолол хэхэ байһаниинь лабтай гэжэ Молотов хэлэ. Хитадай Арадай Республикые агресси хэн гэжэ гэмнэхэ үндэнэн үгы. Тэрэниие байгуулаха хитад аралай асарн ехэ туйлалта болоно.

Хэдэн зуун жэлэй турша соо анхана хитад арал еднэ гүрэн боложо гүрүүнэ шэгдээд, тэрээгээрэ омогорхолог байна. Хитадай Арадай Республика хадаа хэниие гэмнэхэ, хэндэ дураа гутаха байһаниинь элитэ. Юуб гэхэдэ, зарим гүрэнүүд тэрэниие газашалан доромжолод байна. Хитад өөрөө бусад бүхы гүрэнүүдтэй политическэ ба экономическа харилсаануудтай байхыс, тэдэниие тэгшэ эрхын үндэнгэ хуури дээрэ хүгжөөхыс хүсэнэ.

Зүблөөн дээрэ болоһон дискуссин хадаа табигдана бүхы асуудалнуудта хүсэдөөр хамаалагүй болобохоор байна гэжэ Молотов түгсэхэл дээрэ хэлэ. Табан гүрэнэй зүблөө зарлаха тухай дурдахалые хэншье буруушаагагүй. Нүгөө талаһаа энэ зүблөөнэй зорилгонууд тухай элдэб хараа болоннууд хэлэгдэн тухай бидэнэр тэмдэглэжэ шадаха байһабди гэжэ Молотов хэлэ.

Энэн тушаа бидэнэр үгээс хүсэд ойголтообди гэжэ хэлэхэ аргатай байна. Энэ зүблөөнэй зорилго тухай зүбшөөрсэлгын туйлагдаагүй байбашье, табан гүрэнэй зүблөө зарлаха буруушаагагүй. Энэнтэй дашарамдуулан тус асуудалые шэнжэлэлгыс хүсэлдүүлхэ хэрэгтэй гэжэ хэлэбэл, зүб зүйтэй болоно гэшэ ха. Хэрбэ, багсаахала, нимэ үндэнгэ хуури дээрэ зүбшөөрсэлгэд бидэнэр туйлабал, минин наһанай ёһоор, манай хүдэлмэрид алхам урагшаа хэгдэхэ бэйлэй. Имагаһэн асуудалые бүри наринаар тодорхойлолго үлэхэ байгаа, энэ тодорхойлолго хэхыс хэн арсаха бэйлэй даа.

Табан гүрэнэй зүблөөс Хитадай Арадай Республикын хабаадалгатайгаар зарлаха принципес США зүбшөөнгүй, зүгөөр хэлсэхэ хэхэ ёһотой асуудалнуудаар, жэшээлхэдэ, Корей тухай асуудалаар, КНР-эй түлөөлэгшэдтэй уулзаһаа арсахагүй байна гэжэ удаан үгэ хэлэһэн Даллес мэдүүлэ. Зүгөөр нимэ конференци табан гүрэнэй конференци болохогүй байна. Хожомоо дискуссин хэлгыс нэргэхэ арга боломжотой байхын тулада энэ асуудалые зүбшэн хэлсэхэ саг зуура зогсоогоод, зүбшэн хэлсэхэ зүйлнүүдэйгээ бусад асуудалнуудые хаража үзэлгэдэ орохыс Даллес дурдахан байна.

Тодорхой асуудалнуудые шиндэхыс хүсэдэг бүхы гүрэнүүдэй хабаадалгатайгаар Азиатска проблемнүүдээр хэлсэхэнүүдыс хэхэ принцип баталан абаха ёһотой байгаа гэжэ Бидо мэдүүлэ. Хэлсэхэнүүдэй ямар шэнжэтэй байха ба тэрэндэ хабаадалгатай состав тухай, тэршэлэн зүбшэн хэлсэхэдэ асуудалнууд тухай хэлэбэл, тэрэниие саашааа зүбшэн хэлсэхэ ба нэгэ хэдэ саг соо бодомжолог үзэхэ хэрэгтэй байна.

Нэгэ талаһаа, зүбшэн хэлсэгдэжэ байһан асуудалаар ямар нэгэн зүбшөөрсэлгэ үшөө туйлагдаагүй, зүгөөр, нүгөө талаһаа, наналаа нэгдэхэ арга бэлдэхэ гэнэн эрмэлзлэгдэ бин байна гэжэ В. М. Молотов тэмдэглэ. Мүнөөнэй заседани дээрэ ямар нэгэн комитет байгуулаа наанай энэндэмэй туһалжа болохо бэшэ гү гэжэ энэнтэй дашарамдуулан В. М. Молотов асууһан байна. Тингэбэл министрүүд ондоо асуудалнуудые зүбшэн хэлсэхэ ороод, зохихо үедэ энэ комитетэй хүдэлмэрин үрэ дүнгыс шагнажа болохо байгаа.

Зүбшэн хэлсэгдэхэ зүйлнүүдэйг нэгдэхэ пунктые хэлсэхыс саг зуура хойшолуулаад, хоёрдохы ба гурбадахы пунктнуудые хаража үзэлгэ эхилхэ, тингээд хожомжол нэгдэхэ пунктые зүбшэн хэлсэхэгдэ тэрэхэ гэнэн өөрынгөө дурдахалые Иден дабтаһан байна.

США-гэй, Франциин, Англиин ба гадаадын хэрэгүүдэй министрүүд комитет байгуулыс арсажа үгэ хэлэһэн байна. Табан гүрэнэй зүблөө зарлаха тухай асуудалые министрүүдэй өһөдөө зүбшэн хэлсэхэ үргэлжүүлбэл дээрэ гэжэ тоолоһон тухайгаа тэдэнэр мэдүүлэ. Энэнтэй дашарамдуулан, эрхэ недедидэ үсөөн составтай хаамал заседанида суглархыс Даллес дурдахаа. Комитет байгуулаха тухай хэлэхэ болоо наа, принцип тушаа үгээ ойголтоотороо, энэ асуудал шиндхэгдыс хойшолуулаха гэжэ тэрэ дурдахаа.

Комитет байгуулаха мүнөө үедэ шухала байһан тухай этнэгхэгүй ябадалай бин байһан дээршье Даллес, Бидо ба Иденэй хэлэһэн тэрэ заседани дээрэ энэ асуудал табиха эрхээс советскэ делегаци өөртөө үлөөн гэжэ В. М. Молотов мэдүүлэ.

Энэн тушаа министрүүд зүбшөөрсэлсэб.

Буу зэбсэг хуряаха тухай асуудалаар советскэ делегациин дурдахал туктыс США-гэй, Англиин ба Франциин министрүүдтэ В. М. Молотов заседаниин түгсэхэл дээрэ дамжуулан үгэһэн байна. Тэрэни соонь нигэжэ хэлэгдэнэ:

БҮГЭДЭНИЙН БУУ ЗЭБСЭГ ХУРЯАХА ТУХАЙ АСУУДАЛААР СОВЕТСКЭ ДЕЛЕГАЦИИН ДУРАДХАЛ ТУХАЙ

Эб найрамдалые бэхжүүлхэ ба уласхоорондын харилсаануудай түгшүүрилыс хуларуулаха эрмэлзэлгыс хүтэлбэри болгон, яаралтай зэбсэгтэй дашарамдуулагдаһан, арадуудта тохогодолог сэрэгтэй ехэ гаргачануудые хүнгэлэхын тулада гаргачануудые абаха шухала гэжэ тоолоод, США-гэй, Великобританиин, Франциин ба СССР-эй правительствонууд нигэжэ хэлсэхэ гэдэл: Советскэ Союз, Америкийн Холбоото Штадууд, Великобритани ба Франциин хуураас конференцид Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин гэгшүүн — гүрэнүүдтэй, тэршэлэн энэ организациин гэгшүүн бэшэ гүрэнүүдтэй хабаадалгатайгаар бүгэдэниинь буу зэбсэг хороохо талаар Бүгэдэниинь конференци 1954 ондо зарлаха тушаа Нэгэдэмэл Нацануудай Организацинда хэмжээ-ябуулгануудые абаха байна.

Бүгэдэниинь буу зэбсэг хороохо тухай хэмжээ-ябуулгануудай түсэб, атомна зэбсэгүүд тухай асуудалые нэгэн доро шиндхэгдэгтэй холбоотой байха ёһотой гэжэ хүсэдөөр зүбшөөрсэлгэ тэршэлэн туйлагдаа.

Хитад-советскэ хани барисаанай обществын Б хитадай нэгдэхэ конференци нэгдэхэ

ПЕКИН, январин 28. (ТАС Агитационно-пропагандистска дэлмэрин асуудалнуудаар) советскэ хани барисаанай Общывн БүхэХитадай нэгдэхэ конференци Хятадай ба СССР-эй хооронхи хани барисаае саашалан хижүүлгэдэ туйлай ехэ удх нартай байна.

Конференци январин 30 хүр үргэлжлэхэ юм.

СССР-һэ Хитадта байдаг по П. Ф. Юдин, КНР-тэ бай В. В. Воксин түлөөлэгшэ нүхэр С лов гэгшэд конференциин дел дуудай хүндэлэлдэ уулзалга г.

ГДР-эй Министрүүдэй Советтэ

БЕРЛИН, январин 29. (ТАС ГДР-эй премьер-министр дэр дэхэ хэлбэлэй ведомствын мэдэж дэ үндэнгэйн Германска Демокритическа Республикын Министр дэй Советтэ заседани үсэгдэлдэрэ лоо гэжэ АДН агентство дамжууна. Проблемнүүд тухай, дүр гүрэнүүдэй гадаадын хэрэгүүд министрүүдэй зүблөөнэй ябасхай ГДР-эй правительствода СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министр В. М. Молотовой саг үргэлжэ дээсэжэ байдаг тухайн премь министрые орлогшо ба гадаад хэрэгүүдэй министр д-р Лотар Бол заседани дээрэ хэлбэ. Гадаад Хэрэгүүдэй Министр Молотов з лөөнэй болохын урда тээ ГДР-премьер-министртэй уулзаһан к тэрэ гэнэнгээ хойшо премьер-министрн ба советскэ делегаци хоорондо нигта барисаан байгуулагда гэжэ д-р Болс хэлбэ.

Ингэжэ мэдүүлхэ зуураа, январин 27-до советскэ посольстводо болоһон наамжанууд тухайг хөөрлөөд тэрэ илангаа дэлгэр гыгээр хэлэжэ үгөө. Энэ хөөрлөөд хадаа гадаадын хэрэгүүдтэй дүр министрүүдэй зүблөөнөө немей арадай туйлай ехэ юумэ хүсэн байһыс Советскэ Союзай правительствын бүрин дэмжэжэ байһан шэнэ гэршэ болһон байна г гэжэ Болс хэлэ.

Министрүүдэй Совет тэрэ элдхэхыс найшаагаад, анхаралда абата.

Удаань Министрүүдэй Совет ГДР-эй гүрэнэй бюджетые зохиогын ба гүйсэдхэлгын гурим тух хуулин проектые арадай галатаа дамжуулан үгэхэ, тэршэлэн 1954 оной гүрэнэй бюджеттэй проект дамжуулан үгэхэ тухай шиндхэбэ баталан абаа.

Хитадта бүлэг шпкнонууд элрүүлгэдэб

ШАНХАЙ, январин 28. (ТАСС). «Наньфанжибэо» газеттэ мэдээһэнэй ёһоор Гуандун ба Хунань провинцинуудай, мүн Кантоу городской нитын аюулгүйе сахин органууд американо-чанкайистска тагнуулай хүтэл